

Materiał porównawczy
do ustawy z dnia 5 marca 2009 r.

o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych
oraz niektórych innych ustaw

(druk nr 480)

USTAWA z dnia 11 września 2003 r. O SŁUŻBIE WOJSKOWEJ ŻOŁNIERZY ZAWODOWYCH (Dz. U. z 2008 r. Nr 141, poz. 892, Nr 206, poz. 1288 i Nr 208, poz. 1308 oraz z 2009 r. Nr 26, poz. 157)

[Art. 2.

Żołnierzem zawodowym może być osoba posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie, o nieposzlakowanej opinii, której wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej nie budzi wątpliwości, posiadająca odpowiednie kwalifikacje oraz zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia zawodowej służby wojskowej.]

<Art. 2.

Żołnierzem zawodowym może być osoba posiadająca obywatelstwo polskie, o nieposzlakowanej opinii, której wierność dla Rzeczypospolitej Polskiej nie budzi wątpliwości, posiadająca odpowiednie kwalifikacje oraz zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia zawodowej służby wojskowej.>

Art. 3.

1. Żołnierze zawodowi są żołnierzami w czynnej służbie wojskowej.

<1a. Żołnierze zawodowi pełnią czynną służbę wojskową jako służbę stałą albo służbę kontraktową.>

2. Żołnierze zawodowi pełnią zawodową służbę wojskową dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej. Służba ta wymaga zdyscyplinowania, lojalności i poświęcenia.

3. Państwo zapewnia żołnierzom zawodowym godne warunki życia, umożliwiające oddanie się służbie Narodowi i Ojczyźnie, rekompensując odpowiednio trud, ograniczenia i wyrzeczenia związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej.

Art. 4.

1. Żołnierze zawodowi stanowią kadre zawodową Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej "Siłami Zbrojnymi".

2. Kadra zawodowa Sił Zbrojnych dzieli się na:

- 1) korpus oficerów zawodowych;
- 2) korpus podoficerów zawodowych;

3) korpus szeregowych zawodowych.

[3. Korpusy oficerów, podoficerów i szeregowych zawodowych dzielą się na korpusy osobowe składające się z grup osobowych.]

<3. Korpusy oficerów zawodowych, podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych dzielą się na korpusy osobowe. Korpusy osobowe dzielą się na grupy osobowe, w których występuje podział na specjalności wojskowe.>

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, liczbę stanowisk służbowych w poszczególnych korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych, uwzględniając strukturę Sił Zbrojnych.

[5. Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi korpusy osobowe oraz ustala ich podział na grupy osobowe, zapewniając zaspokojenie potrzeb Sił Zbrojnych.]

<5. Minister Obrony Narodowej, w drodze rozporządzenia, tworzy i znosi korpusy osobowe, ustala ich podział na grupy osobowe i specjalności wojskowe, zapewniając zaspokojenie potrzeb Sił Zbrojnych.>

[6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze zarządzenia, nazwy stanowisk służbowych oraz ich liczbę, wraz z zaszeregowaniem do określonego stopnia etatowego, grupy uposażenia oraz korpusu osobowego i grupy osobowej.]

Art. 5.

1. Zdolność fizyczną i psychiczną do pełnienia zawodowej służby wojskowej ustala wojskowa komisja lekarska, która wydaje w tej sprawie orzeczenie. Orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej jest decyzją.

2. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się:

- 1) żołnierza zawodowego - z urzędu albo na jego wniosek;
- 2) żołnierza i inną osobę, która zgłosiła chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej - z urzędu.

3. Do wojskowej komisji lekarskiej kieruje się z urzędu żołnierzy zawodowych:

- 1) gdy nie wykonują zadań służbowych z powodu choroby trwającej nieprzerwanie przez trzy miesiące;
- 2) jeżeli w ich stanie zdrowia nastąpiło pogorszenie uniemożliwiające lub utrudniające wykonywanie zadań służbowych;
- 3) gdy ulegli wypadkom pozostającym w związku z pełnieniem zawodowej służby wojskowej lub u których została stwierdzona choroba powstała w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami służby wojskowej;
- 4) w celu przeprowadzenia okresowych lub okolicznościowych badań lekarskich - jeżeli zaliczeni zostali do określonych grup osobowych;
- 5) przed skierowaniem do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa oraz po powrocie do kraju;
- 6) jeżeli orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej jest niezbędne w postępowaniu karnym lub w sprawach o wykroczenia[;]<.>

[7) gdy otrzymali ze sprawdzianu sprawności fizycznej ocenę niedostateczną.]

4. Do wojskowej komisji lekarskiej można skierować z urzędu żołnierza zawodowego również w innych niż wymienione w ust. 3 przypadkach uzasadnionych potrzebami Sił Zbrojnych, w tym w szczególności:
- 1) przed wyznaczeniem na stanowisko służbowe;
 - 2) w związku z przeniesieniem do innego korpusu osobowego albo innej grupy osobowej;
 - 3) przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej z przyczyn innych niż ze względu na stan zdrowia;
- [4) gdy nie przystąpił w nakazanym terminie do sprawdzianu sprawności fizycznej.]*
- <4) gdy nie przystąpił w nakazanym terminie do sprawdzianu sprawności fizycznej lub gdy otrzymał ze sprawdzianu sprawności fizycznej ocenę niedostateczną.>**
5. Do wojskowej komisji lekarskiej kierują:
- 1) wojskowy komendant uzupełnień - żołnierzy i inne osoby ubiegające się o powołanie do zawodowej służby wojskowej;
 - [2) dowódca jednostki wojskowej - w przypadkach wymienionych w ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 1-4 i 7 oraz ust. 4 pkt 3 i 4, a także, po uzgodnieniu z organem właściwym do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, w przypadkach wymienionych w ust. 3 pkt 5 oraz w ust. 4 pkt 1 i 2, jak również żołnierzy nadterminowej zasadniczej służby wojskowej i zasadniczej służby wojskowej ubiegających się o powołanie do zawodowej służby wojskowej;]*
 - <2) dowódca jednostki wojskowej – w przypadkach wymienionych w ust. 2 pkt 1, ust. 3 pkt 1 – 4 oraz ust. 4 pkt 3 i 4, a także, po uzgodnieniu z organem właściwym do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, w przypadkach wymienionych w ust. 3 pkt 5 oraz w ust. 4 pkt 1 i 2;>**
 - 3) sąd, prokurator, komendant jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej oraz inny organ, przed którym toczy się postępowanie w sprawach o przestępstwo lub wykroczenie - w przypadku wymienionym w ust. 3 pkt 6;
 - 4) Minister Obrony Narodowej - wszystkich żołnierzy zawodowych.
6. Ustala się następujące kategorie zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej:
- 1) kategoria Z - zdolny do zawodowej służby wojskowej, co oznacza zdolność do pełnienia zawodowej służby wojskowej oraz służby w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego;
 - <1a) kategoria Z/O - zdolny do zawodowej służby wojskowej z ograniczeniami, co oznacza ograniczoną zdolność do dalszego pełnienia zawodowej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na określonych stanowiskach służbowych;>**
 - 2) kategoria N - trwale lub czasowo niezdolny do zawodowej służby wojskowej oraz niezdolny do służby w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego.
7. Orzeczenie o zaliczeniu danego żołnierza lub innej osoby do jednej z kategorii, o których mowa w ust. 6, właściwe wojskowe komisje lekarskie wydają na podstawie badania lekarskiego fizycznej i psychicznej zdolności tej osoby do służby w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych, z uwzględnieniem wyników badań specjalistycznych, a w razie potrzeby również obserwacji szpitalnej.

<7a. Kategorię Z/O orzeka się w stosunku do żołnierzy zawodowych, którzy wskutek wypadku w związku lub podczas wykonywania obowiązków służbowych, albo choroby pozostającej w związku ze służbą wojskową, doznali stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

7b. Orzekając o zaliczeniu żołnierza zawodowego do kategorii Z/O właściwe komisje lekarskie uwzględniają zdolność do pełnienia zawodowej służby wojskowej na stanowisku służbowym wskazanym przez organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza na to stanowisko służbowe. Stanowisko służbowe wskazuje się w uzgodnieniu z żołnierzem zawodowym.>

[8. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz do służby poza granicami państwa;*
- 2) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do pełnienia służby w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych;*
- 3) właściwość i tryb postępowania wojskowych komisji lekarskich;*
- 4) tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich żołnierzy zawodowych i osób ubiegających się o powołanie do zawodowej służby wojskowej;*
- 5) szczegółowe warunki orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej;*
- 6) szczegółowe warunki orzekania o zdolności do służby wojskowej poza granicami państwa;*
- 7) sposób ustalania związku chorób oraz śmierci ze służbą wojskową.]*

<8. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do zawodowej służby wojskowej oraz do służby poza granicami państwa;**
- 2) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o zdolności do pełnienia służby w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych wymagających szczególnych predyspozycji zdrowotnych;**
- 3) wykaz chorób lub ułomności uwzględniany przy orzekaniu o ograniczonej zdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na określonych stanowiskach służbowych;**
- 4) właściwość i tryb postępowania wojskowych komisji lekarskich;**
- 5) tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich żołnierzy zawodowych i osób ubiegających się o powołanie do zawodowej służby wojskowej;**
- 6) szczegółowe warunki orzekania o zdolności do zawodowej służby wojskowej;**
- 7) szczegółowe warunki orzekania o ograniczonej zdolności do zawodowej służby wojskowej;**
- 8) szczegółowe warunki orzekania o zdolności do służby wojskowej poza granicami państwa;**
- 9) sposób ustalania związku chorób oraz śmierci ze służbą wojskową.>**

9. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 8, należy wskazać kategorie zdolności do zawodowej służby wojskowej orzekane w razie stwierdzenia poszczególnych chorób lub ułomności oraz uwzględnić oznaczenie chorób lub ułomności według paragrafów i punktów w celu zapewnienia ochrony danych osobowych w procesie orzecznictwym, a także określić tryb kierowania do wojskowych komisji lekarskich i tryb postępowania tych komisji, z uwzględnieniem prowadzenia dodatkowych badań specjalistycznych wymaganych w poszczególnych rodzajach Sił Zbrojnych i rodzajach wojsk oraz na poszczególnych stanowiskach służbowych, a także do służby poza granicami państwa, tryb wydawania orzeczeń i ich zatwierdzania, niezbędne elementy orzeczenia, tryb rozpatrywania odwołań i sprzeciwów od tych orzeczeń oraz ich uchylania w trybie nadzoru, niezbędną dokumentację lekarską i inne dokumenty mogące stanowić podstawę orzeczenia wojskowej komisji lekarskiej, wzór skierowania do wojskowych komisji lekarskich, jak również wzory orzeczeń i certyfikatów wydawanych przez te komisje. Rozporządzenie zapewni, aby do zawodowej służby wojskowej były powoływane i pełniły ją osoby posiadające stan zdrowia odpowiadający warunkom zawodowej służby wojskowej.

Art. 6.

1. W rozumieniu ustawy następujące określenia oznaczają:

[1) żołnierze zawodowi - żołnierzy powołanych do zawodowej służby wojskowej i pełniących tę służbę na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej lub kontraktu na pełnienie służby terminowej, a także żołnierzy zawodowych asesorów i sędziów sądów wojskowych, którzy na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676) pełnią służbę stałą;]

<1) żołnierze zawodowi – żołnierzy pełniących stałą albo kontraktową zawodową służbę wojskową;>

- 2) potrzeby Sił Zbrojnych - celowość:

- a) powołania do zawodowej służby wojskowej,
- b) wyznaczenia na stanowisko służbowe,
- c) zwolnienia ze stanowiska służbowego,
- d) przeniesienia do rezerwy kadrowej lub dyspozycji albo do innego korpusu osobowego,
- e) zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej

- w ramach liczby stanowisk w poszczególnych korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych;

- 3) stanowisko służbowe - usytuowanie żołnierza zawodowego w hierarchii służbowej jednostki organizacyjnej, z określonymi dla tego stanowiska:

- a) nazwą,
- b) stopniem etatowym,
- c) grupą uposażenia,
- d) korpusem osobowym,
- e) grupą osobową[:/]<,>

<f) specjalnością wojskową;>

- 4) stopień etatowy - określony dla danego stanowiska służbowego stopień wojskowy;

- 5) wyższe stanowisko służbowe - stanowisko służbowe, którego stopień etatowy jest wyższy od stopnia etatowego poprzednio zajmowanego stanowiska służbowego;
- 6) równorzędne stanowisko służbowe - stanowisko służbowe, którego stopień etatowy jest równy stopniowi etatowemu poprzednio zajmowanego stanowiska służbowego;
- 7) (uchylony);
- 8) (uchylony);
- 9) (uchylony);
- 10) (uchylony);
- 11) (uchylony);

[11a) karta opisu stanowiska służbowego - dokument sporządzony dla każdego stanowiska służbowego występującego w dokumencie etatowym jednostki wojskowej (komórki organizacyjnej), zawierający w szczególności informacje dotyczące charakterystyki stanowiska, podstawowych obowiązków i wymaganych kwalifikacji na stanowisku służbowym;]

<11a) karta opisu stanowiska służbowego – dokument sporządzony dla każdego stanowiska służbowego występującego w etacie jednostki wojskowej (komórki organizacyjnej), zawierający w szczególności informacje dotyczące charakterystyki stanowiska i wymaganych kwalifikacji na stanowisku służbowym;>

- 12) kadencja na stanowisku służbowym - okres pełnienia przez żołnierza zawodowego służby na stanowisku służbowym określony w decyzji personalnej wyznaczającej go na to stanowisko;

[13) kontrakt - pisemną umowę zawartą między osobą zgłaszającą chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej lub służby w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego a organem właściwym do zawarcia takiej umowy;]

<13) kontrakt – pisemną umowę zawartą między osobą zgłaszającą chęć pełnienia zawodowej służby wojskowej jako służby kontraktowej a organem właściwym do zawarcia takiej umowy;>

- 14) modele przebiegu służby wojskowej - przewidzianą dla poszczególnych korpusów kadry zawodowej Sił Zbrojnych kolejność zajmowania poszczególnych stanowisk służbowych, na podstawie której planuje się rozwój służbowy żołnierzy zawodowych;

- 15) sędziowie sądów wojskowych - żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach sędziów w sądach wojskowych i w Departamencie Sądów Wojskowych Ministerstwa Sprawiedliwości;

- 16) prokuratorzy wojskowi - żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury;

[17) objęcie stanowiska służbowego - określony w rozkazie dowódcy jednostki wojskowej dzień przystąpienia żołnierza zawodowego do wykonywania obowiązków służbowych na stanowisku służbowym, na które żołnierz ten został wyznaczony decyzją uprawnionego organu;]

<17) objęcie stanowiska służbowego – określony w rozkazie dziennym dowódcy jednostki wojskowej dzień przystąpienia żołnierza zawodowego do

wykonywania obowiązków służbowych na stanowisku służbowym, na które żołnierz ten został wyznaczony decyzją uprawnionego organu;>

- 18) adres zameldowania - adres miejsca zameldowania żołnierza zawodowego na pobyt stały;
 - [19) *gestor korpusu osobowego (grupy osobowej) - wyznaczoną przez Ministra Obrony Narodowej osobę, która z racji zajmowanego stanowiska i posiadanych wysokich kwalifikacji w danym korpusie osobowym (grupie osobowej) jest odpowiedzialna za opracowanie i uaktualnianie modelu przebiegu służby żołnierzy zawodowych w korpusie osobowym (grupie osobowej), wpływającą na rozwój służbowy tych żołnierzy przez współuczestniczenie w procesie naboru, doskonalenia zawodowego i opiniowania kart opisu stanowisk służbowych dla nich, a także ich prognoz przebiegu służby;]*
 - 20) dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego - dzieci własne żołnierza zawodowego, dzieci jego małżonka, dzieci przysposobione i dzieci przyjęte na wychowanie, do czasu zawarcia przez nie związku małżeńskiego, które:
 - a) nie przekroczyły osiemnastego roku życia, a w razie uczęszczania do szkoły lub odbywania studiów w szkole wyższej dwudziestego piątego roku życia, albo
 - b) stały się całkowicie niezdolne do pracy lub niezdolne do samodzielnej egzystencji przed osiągnięciem wieku określonego w lit. a;
 - 21) przydział mobilizacyjny - imienne wyznaczenie żołnierza zawodowego lub żołnierza pełniącego służbę kandydacką na stanowisko służbowe określone etatem czasu wojennego, zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi oraz innymi predyspozycjami określonymi dla tego stanowiska;
 - 22) droga służbowa - wnoszenie wystąpień (wniosków, skarg, próśb, zażaleń i pytań) za pośrednictwem kolejnych przełożonych, aż do właściwego, który sprawę rozpatrzy.
2. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o:
- [1) *jednostce wojskowej - należy przez to rozumieć jednostkę wojskową, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416, z późn. zm.), oraz jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, przedsiębiorstwa państwowe, dla których jest on organem założycielskim, oraz komórki organizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej;]*
 - <1) **jednostce wojskowej – należy przez to rozumieć jednostkę organizacyjną Sił Zbrojnych funkcjonującą na podstawie nadanego przez Ministra Obrony Narodowej etatu określającego jej strukturę wewnętrzną, liczbę, rodzaje i rangę wszystkich stanowisk służbowych występujących w tej jednostce, jak również liczbę i rodzaje uzbrojenia, środków transportu i innego wyposażenia należnego jednostce, oraz posługującą się pieczęcią urzędową z godłem Rzeczypospolitej Polskiej i nazwą (numerem) jednostki, a także jednostkę organizacyjną podległą Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowaną, przedsiębiorstwo państwowe, dla którego jest on organem założycielskim, oraz komórkę organizacyjną Ministerstwa Obrony Narodowej;>**
 - 2) decyzji - należy przez to rozumieć również rozkaz personalny. Decyzje i rozkazy personalne wydaje się w formie indywidualnej lub zbiorowej. W przypadku sporządzenia decyzji lub rozkazu personalnego w formie zbiorowej, wyciąg z tej decyzji lub rozkazu jest z nimi równoznaczny.

Art. 8.

1. Od decyzji wydanych przez właściwe organy w sprawach określonych w ustawie żołnierz zawodowy może wnieść odwołanie do organu wyższego stopnia, na zasadach określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.), i, z zastrzeżeniem ust. 2, skargę do właściwego sądu administracyjnego, na zasadach określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270, z późn. zm.).
2. Skarga do właściwego sądu administracyjnego nie może być wniesiona na decyzje w sprawach:
 - 1) wyznaczenia, przeniesienia i zwolnienia ze stanowiska służbowego oraz przeniesienia do rezerwy kadrowej lub do dyspozycji;
 - 2) mianowania na stopień wojskowy;
 - 3) przeniesienia do innego korpusu osobowego lub do innej grupy osobowej;
 - [4) delegowania do wykonywania zadań służbowych poza jednostką wojskową.]***<4) skierowania do wykonywania zadań służbowych poza jednostką wojskową.>**
3. Wystąpienia w sprawach wynikających ze stosunku służbowego, z wyjątkiem spraw wymienionych w ust. 1 oraz przypadków określonych w ustawie, żołnierz zawodowy może wносить tylko drogą służbową.

[Art. 9.

1. *Stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej powstaje w drodze powołania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia do tej służby, po spełnieniu łącznie następujących warunków:*
 - 1) *wydaniu rozkazu personalnego o powołaniu do zawodowej służby wojskowej;*
 - 2) *podpisaniu kontraktu na pełnienie zawodowej służby wojskowej;*
 - 3) *stawieniu się osoby powołanej, z którą zawarto kontrakt, do pełnienia zawodowej służby wojskowej.*
2. *Termin i miejsce rozpoczęcia pełnienia zawodowej służby wojskowej określa kontrakt.*
3. *Rozkaz personalny o powołaniu do zawodowej służby wojskowej, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, wydaje:*
 - 1) *Minister Obrony Narodowej w przypadku powołania do służby na stanowiska służbowe o stopniach etatowych pułkownika (komandora) i generałów (admiralów);*
 - 2) *dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr w przypadku powołania do służby na stanowiska służbowe w korpusach oficerów zawodowych i podoficerów zawodowych;*
 - 3) *dowódca jednostki wojskowej, o którym mowa w art. 44 ust. 1 pkt 4, w przypadku powołania do służby na stanowiska służbowe w korpusie szeregowych zawodowych w jednostce wojskowej.*

Art. 10.

Do zawodowej służby wojskowej:

- 1) *w korpusie oficerów zawodowych:*

- a) powołuje się żołnierza mianowanego na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) po uzyskaniu przez niego tytułu zawodowego magistra (równorzędnego), ukończeniu szkolenia wojskowego i zdaniu egzaminu na oficera,
 - b) może być powołany oficer rezerwy posiadający tytuł zawodowy magistra (równorzędnego) i stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby;
- 2) w korpusie podoficerów zawodowych:
- a) powołuje się żołnierza mianowanego na stopień wojskowy kaprała (mata), posiadającego świadectwo dojrzałości, po ukończeniu przez niego nauki w szkole podoficerskiej,
 - b) może być powołany podoficer rezerwy posiadający świadectwo dojrzałości i stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby;
- 3) w korpusie szeregowych zawodowych może być powołany:
- a) żołnierz rezerwy, który ukończył co najmniej gimnazjum i posiada przygotowanie zawodowe oraz odbył w pełnym wymiarze zasadniczą służbę wojskową lub pełnił nadterminową zasadniczą służbę wojskową,
 - b) żołnierz nadterminowej zasadniczej służby wojskowej i zasadniczej służby wojskowej, który ukończył co najmniej gimnazjum i posiada przygotowanie zawodowe
- jeżeli posiada kwalifikacje przydatne w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić zawodową służbę wojskową.

Art. 11.

1. Jeżeli przemawiają za tym uzasadnione potrzeby Sił Zbrojnych, do zawodowej służby wojskowej można powołać, w korpusie szeregowych zawodowych, pomimo niespełniania warunków określonych w art. 10 pkt 3, osobę, która ukończyła co najmniej gimnazjum i posiada przygotowanie zawodowe oraz szczególne kwalifikacje lub umiejętności.
2. Osobę, o której mowa w ust. 1, powołaną do zawodowej służby wojskowej, mianuje się na stopień wojskowy szeregowego (marynarza) z dniem stawienia się do tej służby, o ile nie posiada stopnia wojskowego.

Art. 12.

1. Kontrakt na pełnienie zawodowej służby wojskowej może być zawarty jako:
 - 1) kontrakt na pełnienie służby stałej;
 - 2) kontrakt na pełnienie służby terminowej.
2. Właściwym do zawierania kontraktów jest organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, na którym żołnierz będzie pełnił zawodową służbę wojskową.
3. Kontrakt na pełnienie służby terminowej zawiera się na okres do sześciu lat.

Art. 13.

1. Z żołnierzami powołanymi do zawodowej służby wojskowej zawiera się kontrakty na pełnienie służby terminowej, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Z żołnierzami, którzy ukończyli naukę, o której mowa w art. 10 pkt 1 lit. a i pkt 2 lit. a, z ogólną oceną bardzo dobrą lub dobrą, mogą być zawarte kontrakty na pełnienie służby stałej.

Art. 14.

1. Żołnierz zawodowy najpóźniej na sześć miesięcy przed dniem upływu okresu, na jaki został zawarty kontrakt na pełnienie służby terminowej, może wystąpić z wnioskiem o zawarcie kolejnego kontraktu na pełnienie służby terminowej lub kontraktu na pełnienie służby stałej.
2. Z żołnierzem zawodowym pełniącym zawodową służbę wojskową w ramach kontraktu na pełnienie służby terminowej może być podpisany, na jego wniosek, kontrakt na pełnienie służby stałej, jeżeli posiada bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej.
3. Z inicjatywą zawarcia kolejnego kontraktu na pełnienie służby terminowej lub kontraktu na pełnienie służby stałej może wystąpić również dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową.
4. Zgody na zawarcie kolejnego kontraktu na pełnienie służby terminowej lub kontraktu na pełnienie służby stałej w przypadku stanowisk służbowych podoficerów zawodowych i oficerów zawodowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) udziela dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr.

Art. 15.

Kontrakt powinien zawierać:

- 1) oznaczenie stron - stopień wojskowy, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe dowódcy jednostki wojskowej, a także stopień wojskowy, imię i nazwisko, imię ojca, datę urodzenia, adres zameldowania, serię i numer dowodu tożsamości oraz numer PESEL i numer identyfikacji podatkowej żołnierza lub innej osoby powoływanej do zawodowej służby wojskowej;
- 2) datę i miejsce podpisania;
- 3) określenie dnia rozpoczęcia zawodowej służby wojskowej, a w przypadku kontraktu na pełnienie służby terminowej, również dnia, do którego kontrakt obowiązuje;
- 4) określenie rodzaju stanowisk służbowych, na których będzie pełniona zawodowa służba wojskowa - w przypadku kontraktu na pełnienie służby terminowej;
- 5) oświadczenie żołnierza lub innej osoby powoływanej do zawodowej służby wojskowej, że znane są im zasady pełnienia tej służby;
- 6) podpisy stron.

Art. 16.

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb powoływania do zawodowej służby wojskowej oraz nadawania pierwszych stopni wojskowych osobom, o których mowa w art. 10 pkt 1 lit. a, pkt 2 lit. a i pkt 3 oraz art. 11;
- 2) szczegółowy tryb zawierania kontraktów i wzory kontraktów.

Rozporządzenie powinno zagwarantować, aby nabór do zawodowej służby wojskowej, przy uwzględnieniu kryteriów przewidzianych w ustawie, miał charakter otwarty i był konkurencyjny.

Art. 17.

1. *Przepisów art. 9, 10 pkt 1, art. 12, 13 ust. 1 oraz art. 14 i 15 nie stosuje się w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej sędziów w sądach wojskowych.*
2. *Powołanie do zawodowej służby wojskowej sędziów w sądach wojskowych reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych.]*

<Art. 9.

1. **Powołanie do zawodowej służby wojskowej następuje:**
 - 1) **do służby stałej – na czas nieokreślony;**
 - 2) **do służby kontraktowej – na czas określony w kontrakcie.**
2. **Powołanie do zawodowej służby wojskowej może nastąpić, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych.**
3. **Powołanie do zawodowej służby wojskowej następuje:**
 - 1) **do służby stałej – w korpusach oficerów zawodowych i podoficerów zawodowych;**
 - 2) **do służby kontraktowej – w korpusach oficerów zawodowych, podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.**
4. **Stosunek służbowy żołnierza służby stałej powstaje w drodze powołania na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby.**
5. **Stosunek służbowy żołnierza służby kontraktowej powstaje w drodze powołania na podstawie kontraktu zawartego między osobą, która dobrowolnie zgłosiła się do tej służby, a właściwym organem.**
6. **Termin rozpoczęcia pełnienia zawodowej służby wojskowej oraz stanowisko służbowe, na jakim będzie pełniona ta służba, określa rozkaz personalny.**

Art. 10.

Rozkazy personalne o powołaniu do zawodowej służby wojskowej wydają, w przypadku powołania na stanowiska służbowe:

- 1) **o stopniach etatowych pułkownika (komandora) i generałów (admiralów) – Minister Obrony Narodowej;**
- 2) **w korpusie oficerów zawodowych, o stopniach etatowych niewymienionych w pkt 1, oraz w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych w jednostkach wojskowych niewymienionych w pkt 3 i 4 – dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr;**
- 3) **w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych – Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzajów Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Dowódca Garnizonu Warszawa, w podległych jednostkach wojskowych;**
- 4) **w korpusie szeregowych zawodowych – dowódca jednostki wojskowej zajmujący stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego co najmniej pułkownika, w podległych jednostkach wojskowych.**

Art. 11.

1. **Do służby stałej w korpusie oficerów zawodowych powołuje się żołnierza służby kandydackiej mianowanego na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki), po ukończeniu studiów w uczelni wojskowej.**

2. Do służby stałej można powołać:

1) w korpusie oficerów zawodowych:

- a) oficera służby kontraktowej, który posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby stałej, oraz bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej,
- b) oficera rezerwy, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - posiada dyplom ukończenia studiów wyższych,
 - posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej,
 - pełnił, przed zwolnieniem ze służby i przeniesieniem do rezerwy, stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową;

2) w korpusie podoficerów zawodowych:

- a) podoficera służby kontraktowej, który posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby stałej, oraz bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej,
- b) podoficera rezerwy, który spełnia łącznie następujące warunki:
 - posiada ukończoną szkołę średnią,
 - posiada stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej,
 - pełnił, przed zwolnieniem ze służby i przeniesieniem do rezerwy, stałą lub kontraktową zawodową służbę wojskową.

Art. 12.

1. Do służby kontraktowej powołuje się:

- 1) w korpusie oficerów zawodowych – żołnierza służby kandydackiej, posiadającego dyplom ukończenia studiów wyższych, mianowanego na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki), po ukończeniu szkolenia w uczelni wojskowej;
- 2) w korpusie podoficerów zawodowych – żołnierza służby kandydackiej, posiadającego ukończoną szkołę średnią, mianowanego na stopień wojskowy kaprała (mata), po ukończeniu przez niego nauki w szkole podoficerskiej;
- 3) w korpusie szeregowych zawodowych – żołnierza służby kandydackiej, posiadającego ukończone gimnazjum, po odbyciu przez niego szkolenia wojskowego w ośrodku szkolenia.

2. Do służby kontraktowej można powołać:

- 1) w korpusie oficerów zawodowych – oficera rezerwy, który posiada dyplom ukończenia studiów wyższych oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do służby;
- 2) w korpusie podoficerów zawodowych – podoficera rezerwy, który posiada ukończoną szkołę średnią oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy

od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej;

- 3) w korpusie szeregowych zawodowych – żołnierza rezerwy, który odbył czynną służbę wojskową oraz ukończył co najmniej gimnazjum i posiada przygotowanie zawodowe lub kwalifikacje albo umiejętności przydatne w korpusie osobowym, w jakim ma pełnić służbę wojskową, oraz stopień wojskowy równy lub bezpośrednio niższy od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej.

Art. 13.

1. Żołnierz służby kontraktowej może ją pełnić przez łączny okres nieprzekraczający dwunastu lat. Do łącznego czasu trwania służby kontraktowej zalicza się okresy odbywania lub pełnienia innych form czynnej służby wojskowej oraz okresy pełnienia służby w formacjach, o których mowa w art. 17a.
2. Powołanie żołnierza do służby kontraktowej może nastąpić jednorazowo na okres od osiemnastu miesięcy do sześciu lat, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Pierwszy kontrakt na pełnienie służby kontraktowej zawiera się na okres osiemnastu miesięcy.

Art. 14.

1. Właściwym do zawierania kontraktów na pełnienie służby kontraktowej jest organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza na stanowisko służbowe, na którym żołnierz będzie pełnił zawodową służbę wojskową.
2. Organ właściwy do wyznaczenia żołnierza służby kontraktowej na pierwsze stanowisko służbowe w korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych sporządza dla celów ewidencyjnych rozkaz personalny o wyznaczeniu na to stanowisko, a następnie w kontrakcie zamieszcza nazwę tego stanowiska.
3. Wyznaczenie żołnierza służby kontraktowej na inne niż określone w kontrakcie stanowisko służbowe nie wymaga sporządzenia aneksu do kontraktu, o ile żołnierz wyrazi zgodę na objęcie tego stanowiska.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, właściwy organ wydaje rozkaz personalny o wyznaczeniu żołnierza na nowe stanowisko służbowe.

Art. 15.

1. Żołnierz służby kontraktowej najpóźniej na trzy miesiące przed dniem upływu okresu, na jaki został zawarty kontrakt, może wystąpić z wnioskiem o zawarcie kolejnego kontraktu lub powołanie do służby stałej.
2. Żołnierza służby kontraktowej można powołać na jego wniosek do służby stałej, jeżeli otrzymał bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej.
3. Z inicjatywą zawarcia kolejnego kontraktu albo powołania do służby stałej może wystąpić również dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz służby kontraktowej pełni kontraktową służbę wojskową.

Art. 16.

Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki, tryb i sposób powoływania do zawodowej służby wojskowej oraz nadawania pierwszych stopni wojskowych osobom, o których mowa w art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1, oraz nadawania stopni wojskowych w

przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej żołnierza posiadającego niższy stopień od stopnia etatowego stanowiska służbowego, na jakie ma być wyznaczony po powołaniu do zawodowej służby wojskowej;

2) szczegółowy tryb zawierania kontraktu i wzór kontraktu.

Rozporządzenie powinno zapewniać sprawność procesu powoływania i ustalania w jego toku przydatności do zawodowej służby wojskowej osób ubiegających się o powołanie do tej służby. Wzór kontraktu powinien zawierać w szczególności oznaczenie stron, datę i miejsce podpisania kontraktu, określenie dnia rozpoczęcia służby kontraktowej oraz dnia, do którego kontrakt obowiązuje, określenie pierwszego stanowiska służbowego i stopnia wojskowego, oświadczenie żołnierza lub innej osoby powoływanej do kontraktowej służby wojskowej, że znane są im zasady pełnienia tej służby i podpisy stron.

Art. 17.

1. Przepisów art. 9, art. 11 ust. 1 i art. 12 – 15 nie stosuje się w przypadku powołania do zawodowej służby wojskowej sędziów w sądach wojskowych.
2. Powołanie do zawodowej służby wojskowej sędziów w sądach wojskowych reguluje ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych.>

<Art. 17a.

1. Osobę posiadającą stopień policyjny, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa, jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, można powołać do zawodowej służby wojskowej na stanowisko służbowe zaszerogowane do stopnia wojskowego równorzędnego ze stopniem posiadanym w odpowiedniej służbie.
2. Osobę, o której mowa w ust. 1, powołaną do zawodowej służby wojskowej mianuje się na odpowiedni stopień wojskowy na zasadach określonych w art. 32. Mianowanie następuje z dniem objęcia stanowiska służbowego.
3. Przed objęciem stanowiska służbowego żołnierz powołany w trybie ust. 1 i 2 składa przysięgę wojskową oraz może być poddany szkoleniu wojskowemu.
4. Okresy służby w formacjach, o których mowa w ust. 1, zalicza się do okresów, od których są uzależnione uprawnienia wymienione w art. 62 ust. 4 i art. 80 ust. 1 pkt 3.
5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, jakie stopnie policyjne, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego lub Urzędu Ochrony Państwa odpowiadają poszczególnym stopniom wojskowym. Rozporządzenie powinno uwzględniać równorzędność pierwszych stopni w poszczególnych korpusach.>

[Art. 19.

Żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową:

- 1) *na stanowisku służbowym w jednostce wojskowej, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 1;*
- 2) *w rezerwie kadrowej;*
- 3) *w dyspozycji.]*

<Art. 19.

1. Żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową:

- 1) **na stanowisku służbowym w jednostce wojskowej, z zastrzeżeniem art. 22 ust. 1 i art. 24 ust. 1;**
- 2) **w rezerwie kadrowej;**
- 3) **w dyspozycji.**

2. Do rezerwy kadrowej może być przeniesiony żołnierz zawodowy:

- 1) **służby stałej;**
- 2) **służby kontraktowej korzystający z urlopu wychowawczego, o którym mowa w art. 65a ust. 5.>**

Art. 20.

[1. Żołnierz zawodowy zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego może być przeniesiony do rezerwy kadrowej organu określonego w ust. 3, jeżeli przewiduje się wyznaczenie go na inne stanowisko służbowe.

1a. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej, może być przeniesiony do rezerwy kadrowej, w związku z podjęciem przez niego pracy poza granicami państwa w strukturach organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych strukturach wojskowych, na podstawie umowy zawartej między tym żołnierzem a taką organizacją.

2. Okres pozostawania żołnierza zawodowego w rezerwie kadrowej nie może być jednorazowo dłuższy niż dwa lata, z zastrzeżeniem ust. 4.]

<1. Żołnierz zawodowy w służbie stałej zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego może być przeniesiony do rezerwy kadrowej organu określonego w ust. 3, jeżeli przewiduje się wyznaczenie go na inne stanowisko służbowe.

1a. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, żołnierz zawodowy w służbie stałej może być przeniesiony do rezerwy kadrowej w związku z podjęciem przez niego pracy poza granicami państwa w strukturach organizacji międzynarodowych lub międzynarodowych strukturach wojskowych, na podstawie umowy zawartej między tym żołnierzem a taką organizacją.

2. Okres pozostawania żołnierza zawodowego w rezerwie kadrowej nie może być jednorazowo dłuższy niż dwa lata, z zastrzeżeniem ust. 4 i art. 65a ust. 5.>

3. Organem wojskowym właściwym do przeniesienia żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej jest:

- 1) **Minister Obrony Narodowej - w przypadku żołnierza zawodowego zwolnionego ze stanowiska służbowego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Rady Ministrów i Ministra Obrony Narodowej oraz w przypadku, o którym mowa w ust. 1a;**

- 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr - w pozostałych przypadkach.
4. Jeżeli przeniesienie do rezerwy kadrowej następuje w związku:
- 1) ze skierowaniem żołnierza zawodowego na studia zagraniczne oraz kursy i szkolenie zagraniczne, czas pozostawania w rezerwie kadrowej obejmuje okres tych studiów oraz kursów i szkoleń;
 - [2) z podjęciem przez żołnierza zawodowego pracy, o której mowa w ust. 1a, czas pozostawania w rezerwie kadrowej nie może być dłuższy niż pięć lat w okresie zawodowej służby wojskowej.]*
 - <2) z podjęciem przez żołnierza zawodowego pracy, o której mowa w ust. 1a, czas pozostawania w rezerwie kadrowej nie może być dłuższy niż sześć lat w okresie zawodowej służby wojskowej;>**
 - <3) z udzieleniem żołnierzowi zawodowemu urlopu wychowawczego, o którym mowa w art. 65a ust. 5, czas pozostawania w rezerwie kadrowej nie może być dłuższy od udzielonego urlopu wychowawczego, a w odniesieniu do żołnierza zawodowego służby kontraktowej nie dłuższy niż okres na jaki został zawarty kontrakt.>**
5. W przypadku przeniesienia żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej na podstawie ust. 1a żołnierz zawodowy:
- 1) nie wykonuje zadań służbowych;
 - 2) nie otrzymuje uposażenia i innych należności pieniężnych oraz nie nabywa prawa do świadczeń w naturze, z wyjątkiem należności i świadczeń, o których mowa w art. 83, 85 i 94-101, oraz świadczeń w naturze, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 50 ust. 3.

Art. 22.

1. Żołnierz zawodowy, za jego pisemną zgodą, może pełnić zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych w:
 - 1) Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz w Służbie Wywiadu Wojskowego,
 - 2) Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, Departamencie Sądów Wojskowych Ministerstwa Sprawiedliwości lub Agencji Wywiadu,
 - 3) innych instytucjach i podmiotach realizujących szczególne zadania na rzecz obronności i bezpieczeństwa Państwa- zwanych dalej "instytucjami cywilnymi".
2. Stanowiska służbowe, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ujmuje się w wykazie prowadzonym przez Szefa Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
3. Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wyznacza się na stanowisko służbowe na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 i Nr 218, poz. 1592 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162).
4. Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, wyznacza na wskazane stanowisko służbowe kierownik instytucji cywilnej w formie przewidzianej dla tego stanowiska.

5. Żołnierzowi zawodowemu pełniącemu zawodową służbę wojskową w instytucji cywilnej, o której mowa w ust. 1 przysługują uprawnienia i świadczenia, w tym uposażenie i inne należności pieniężne, określone w przepisach dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę w jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.
6. Uprawnienia i obowiązki żołnierzy wyznaczonych na stanowiska służbowe w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego określa również ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego.
7. Do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 stosuje się odpowiednio obowiązujące na zajmowanych przez nich stanowiskach służbowych przepisy prawa pracy lub przepisy dotyczące stosunku służbowego, odnoszące się do obowiązków pracodawcy i pracownika, regulaminów pracy, wyróżnień niezwiązanych z przebiegiem zawodowej służby wojskowej, odpowiedzialności materialnej pracowników, rozkładu czasu pracy oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, jak również tworzenia funduszu nagród, a także przyznawania nagród innych niż wynikające z przepisów ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370 i Nr 240, poz. 2052 oraz z 2003 r. Nr 179, poz. 1750 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1242).
8. Minister Obrony Narodowej sprawuje nadzór w zakresie pełnienia czynnej służby wojskowej nad żołnierzem zawodowym, o którym mowa w ust. 1.
- [9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) (uchylony);
 - 2) *szczegółowy tryb postępowania przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, i odwoływania ze stanowisk;*
 - 3) *sposób wykonywania przez Ministra Obrony Narodowej nadzoru, o którym mowa w ust. 8;*
 - 4) *szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w instytucjach cywilnych oraz przełożonych uprawnionych do sporządzenia opinii.*
10. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, ustali w szczególności informacje, które powinien zawierać wniosek o wyznaczenie żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe w instytucji cywilnej, oraz kompetencje w zakresie wyznaczania na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych i odwoływania z tych stanowisk przez Ministra Obrony Narodowej i kierowników instytucji cywilnych.]
- <9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:**
 - 1) organy wyznaczające na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych i odwołujące z tych stanowisk;**
 - 2) szczegółowy tryb postępowania przy wyznaczaniu żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, i odwoływania z tych stanowisk;**
 - 3) tryb postępowania przy kierowaniu żołnierzy zawodowych w celu wyznaczenia na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i odwoływania ich z tej służby;**
 - 4) sposób wykonywania przez Ministra Obrony Narodowej nadzoru, o którym mowa w ust. 8;**

- 5) szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową w instytucjach cywilnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, a także przełożonych uprawnionych do sporządzenia opinii.
10. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 9, powinno w szczególności określić dane, jakie powinien zawierać wniosek o wyznaczenie żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe w instytucji cywilnej, czynności realizowane przez organy wyznaczające na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych i odwołujące z tych stanowisk, jak również czynności realizowane przez organy przy kierowaniu do służby w celu wyznaczenia na stanowisko służbowe w Służbie Kontrwywiadu Wojskowego i Służbie Wywiadu Wojskowego oraz odwoływania z tej służby, a także wskazywać zagadnienia podlegające nadzorowi wykonywanemu przez Ministra Obrony Narodowej, jak również formę sprawowania nadzoru oraz uwzględniać specyfikę służby w instytucjach cywilnych przy opiniowaniu służbowym żołnierzy zawodowych wyznaczonych na stanowiska służbowe w instytucjach cywilnych.>

Art. 24.

1. Żołnierz zawodowy może być wyznaczony lub skierowany do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.
2. Do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa wyznacza:
 - [1] *Minister Obrony Narodowej - żołnierzy zawodowych zajmujących stanowiska służbowe o stopniach etatowych od stopnia majora (komandora podporucznika) do stopnia generała (admirała) oraz na które wyznacza na podstawie przepisów odrębnych ustaw;]*
 - <1) Minister Obrony Narodowej – żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe o stopniach etatowych od stopnia pułkownika (komandora) do stopnia generała (admirała) oraz na które wyznacza na podstawie przepisów odrębnych ustaw;>**
 - 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr - pozostałych żołnierzy zawodowych.
3. Do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa kieruje Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
- [4. *W czasie pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa żołnierz zawodowy podlega organowi, który wyznaczył lub skierował go do tej służby. Podczas wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa żołnierz zawodowy może podlegać, w zależności od miejsca pełnienia zawodowej służby wojskowej, również innym przełożonym.*
5. Żołnierzom zawodowym wyznaczonym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługują, w szczególności, następujące uprawnienia i świadczenia:
 - 1) *prawo przebywania w miejscu pełnienia służby wraz z małżonkiem i dziećmi;*
 - 2) *prawo do nieodpłatnego zakwaterowania w lokalu mieszkalnym, wraz z niezbędnym umeblowaniem i wyposażeniem, zgodnie z warunkami miejscowymi, odpowiednio do zajmowanego stanowiska służbowego i liczby przebywających z nim członków rodziny; w przypadku braku możliwości zapewnienia lokalu mieszkalnego żołnierzowi przysługuje równoważnik pieniężny;*
 - 3) *zwrot opłat związanych z nauką dzieci w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole średniej;*

4) zwrot niezbędnych, udokumentowanych kosztów leczenia w państwie, w którym pełni służbę, oraz kosztów leczenia przebywających z nim członków rodziny.]

<4. W czasie pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa żołnierz zawodowy podlega organowi, który wyznaczył lub skierował go do tej służby, albo organowi wskazanemu przez Ministra Obrony Narodowej w przepisach określających bezpośrednie podporządkowanie jednostek organizacyjnych. Podczas wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa żołnierz zawodowy może podlegać odpowiednio, w zależności od miejsca pełnienia zawodowej służby wojskowej:

- 1) przełożonemu kierującemu działalnością misji organizacji międzynarodowej lub sił wielonarodowych;**
- 2) kierownikowi placówki zagranicznej, w której został wyznaczony do pełnienia zawodowej służby wojskowej;**
- 3) polskiemu przedstawicielowi wojskowemu – w przypadku pełnienia służby na stanowisku w polskim przedstawicielstwie wojskowym przy organizacji międzynarodowej lub przy międzynarodowej strukturze wojskowej, przy siłach zbrojnych albo przy innych strukturach obronnych państw obcych;**
- 4) przełożonemu określonymu przez organizację międzynarodową lub międzynarodową strukturę wojskową – w przypadku pełnienia służby na stanowisku bezpośrednio w strukturach organizacji międzynarodowych i międzynarodowych strukturach wojskowych, a w sprawach narodowych – starszemu oficerowi narodowemu;**
- 5) przełożonemu określonymu przez właściwy organ sił zbrojnych albo innych struktur obronnych państwa obcego – przy którego siłach lub strukturach żołnierz pełni służbę wojskową.**

5. Żołnierzom zawodowym wyznaczonym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługują w szczególności następujące uprawnienia i świadczenia:

- 1) prawo przebywania w miejscu pełnienia służby wraz z małżonkiem i dziećmi;**
- 2) prawo do nieodpłatnego zakwaterowania w lokalu mieszkalnym, wraz z niezbędnym umeblowaniem i wyposażeniem, oraz prawo do ryczałtu na pokrycie niektórych świadczeń związanych z użytkowaniem lokalu mieszkalnego, odpowiednio do zajmowanego stanowiska służbowego i liczby uprawnionych i przesiedlonych członków rodziny, lub prawo do równoważnika pieniężnego na wynajęcie lokalu mieszkalnego;**
- 3) zwrot opłat związanych z nauką dzieci w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole średniej;**
- 4) zwrot niezbędnych, udokumentowanych kosztów leczenia w państwie, w którym pełni służbę, oraz kosztów leczenia uprawnionych i przesiedlonych członków rodziny.>**

6. Niezależnie od świadczeń, o których mowa w ust. 5, żołnierzom zawodowym udającym się poza granice państwa w celu objęcia stanowiska służbowego oraz żołnierzom pełniącym służbę poza granicami państwa wyznaczonym na kolejne stanowisko za granicą w innym państwie niż dotychczas, a także żołnierzom powracającym do kraju po zakończeniu pełnienia służby poza granicami państwa przysługuje zwrot kosztów:

- 1) podróży żołnierza i przebywających z nim członków rodziny;**

- 2) przewozu rzeczy osobistego użytku i przedmiotów gospodarstwa domowego;
- 3) przejazdu do miejsca pełnienia służby za granicą i z powrotem do kraju członków rodziny nieprzebywających z nim za granicą:
 - a) raz na dwa lata, jeżeli członek rodziny żołnierza nie przesiedlał się za granicę do miejsca pełnienia służby żołnierza,
 - b) jeden raz, jeżeli członek rodziny przebywał z żołnierzem za granicą i żołnierzowi pokryto koszty jego podróży, po upływie nie mniej niż jednego roku po przesiedleniu.
7. Żołnierzom zawodowym skierowanym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługują, w szczególności, następujące uprawnienia i świadczenia:
 - 1) bezpłatne zakwaterowanie i wyżywienie;
 - [2) bezpłatne świadczenia zdrowotne oraz bezpłatne zaopatrzenie w leki i artykuły sanitarne;]*
 - <2) bezpłatne świadczenia zdrowotne oraz bezpłatne zaopatrzenie w produkty lecznicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środkami pomocniczymi;>**
 - 3) bezpłatny przewóz:
 - a) z kraju do miejsca pełnienia służby i z powrotem, w związku z rozpoczęciem i zakończeniem pełnienia służby poza granicami państwa,
 - b) z miejsca pełnienia służby do kraju i z powrotem, w razie śmierci członka najbliższej rodziny;
 - [4) urlop zdrowotny po powrocie do kraju, po zakończeniu pełnienia służby poza granicami państwa;]*
 - [5) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć żołnierza.]*
 - <5) indywidualne i zbiorowe ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków zaistniałych w czasie pełnienia służby poza granicami państwa, wskutek których nastąpiło uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub śmierć żołnierza.>**
8. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, przypadki, w których następuje wyznaczenie, a w których skierowanie do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, szczegółowy tryb postępowania przy wyznaczaniu lub kierowaniu żołnierzy zawodowych do pełnienia służby poza granicami państwa, a także odwoływania do kraju z tej służby, warunki pełnienia przez żołnierzy służby poza granicami państwa, w tym zakres podległości, o której mowa w ust. 4, warunki przyznawania świadczeń żołnierzom wyznaczonym lub skierowanym do pełnienia służby poza granicami państwa oraz świadczeń przysługujących żołnierzom w związku z wyznaczeniem lub skierowaniem do pełnienia służby poza granicami państwa. Rozporządzenie, określając obowiązki i uprawnienia żołnierzy zawodowych wyznaczonych lub skierowanych do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, powinno w szczególności uwzględnić specyfikę wykonywanych zadań, zagrożenia dla zdrowia lub życia tych żołnierzy, a także istniejące w danym państwie warunki miejscowe.

[Art. 26.

1. Żołnierz zawodowy podlega opiniowaniu służbowemu, którego proces rozpoczyna się na sześć miesięcy przed dniem upływu kadencji lub kontraktu na pełnienie służby terminowej. Opiniowaniem służbowym obejmuje się również żołnierza zawodowego:
 - 1) skierowanego do pełnienia służby poza granicami państwa - za okres pełnienia tej służby;
 - 2) zwolnionego ze stanowiska służbowego w trakcie trwania kadencji, jeżeli pełnił służbę na tym stanowisku co najmniej dwanaście miesięcy.
2. Opinia służbowa ma na celu ocenę wykonywania przez żołnierza zawodowego obowiązków służbowych i stanowi podstawę do określenia dalszego przebiegu jego służby. W opinii służbowej przełożony ocenia wywiązywanie się żołnierza zawodowego z poszczególnych obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym określonych w karcie opisu tego stanowiska oraz jego cechy osobowe.
3. Na podstawie ocen, o których mowa w ust. 2, przełożony wystawia ogólną ocenę opiniowanego żołnierza zawodowego, wyrażoną w skali od 5 do 2 (bardzo dobra, dobra, dostateczna i niedostateczna).
4. W ramach opiniowania służbowego określa się indywidualną prognozę przebiegu zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego: bliższą, dalszą i perspektywiczną.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie określa się żołnierzowi zawodowemu indywidualnej prognozy przebiegu służby, o której mowa w ust. 4.
6. W przypadku zwolnienia żołnierza zawodowego ze stanowiska służbowego w okresie kadencji na stanowisku służbowym, jeżeli pełnił służbę na tym stanowisku przez okres krótszy niż dwanaście miesięcy, nie sporządza się nowej opinii służbowej, lecz określa się jedynie nową indywidualną prognozę przebiegu służby.
7. Opinię służbową o żołnierzu zawodowym udostępnia się w przypadku wystąpienia o nią przez sąd, prokuratora, Żandarmerię Wojskową, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policję oraz rzecznika dyscyplinarnego lub rzecznika dyscypliny finansów publicznych.
8. Opinię służbową sporządza pismem odręcznym bezpośredni przełożony żołnierza zawodowego.
9. Przełożony jest obowiązany doręczyć, za pokwitowaniem, potwierdzoną kopię opinii służbowej żołnierzowi zawodowemu, którego ona dotyczy, w terminie czternastu dni od dnia jej sporządzenia. W opinii służbowej zamieszcza się pouczenie o przysługującym żołnierzowi zawodowemu prawie wniesienia odwołania od opinii.
10. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od opinii służbowej do wyższego przełożonego w terminie czternastu dni od dnia jej otrzymania. Odwołanie wniesione po terminie nie podlega rozpoznaniu.
11. Prawo wniesienia odwołania nie przysługuje od indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej określonej dla żołnierza zawodowego w opinii służbowej.
12. Wyższy przełożony może zaskarżoną opinię służbową:
 - 1) utrzymać w mocy;
 - 2) zmienić lub ją uzupełnić;
 - 3) uchylić i wydać nową;
 - 4) uchylić, jeżeli brak było podstaw prawnych dla jej sporządzenia.
13. Opinia służbowa wydana wskutek odwołania jest ostateczna.

14. *Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierzy zawodowych, zapoznawania ich z treścią opinii służbowych oraz wnoszenia i rozpatrywania od nich odwołań, tryb określania indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby i jej weryfikacji, a także wzór arkusza opinii. Rozporządzenie powinno uwzględniać, aby sporządzona opinia służbowa w sposób jednoznaczny określała o przydatności lub braku przydatności żołnierza zawodowego na zajmowanym stanowisku służbowym, cechy osobowości żołnierza, w szczególności odporność psychofizyczną na trudy zawodowej służby wojskowej, poziom i rzetelność wykonywania zadań służbowych oraz predyspozycje do zajmowania wyższych stanowisk służbowych, mając na względzie, aby opiniowanie było oparte na zasadzie jawności dla opiniowanego żołnierza zawodowego.]*

<Art. 26.

- 1. Żołnierz zawodowy podlega opiniowaniu służbowemu, którego proces rozpoczyna się na sześć miesięcy przed dniem upływu:**
 - 1) kadencji na stanowisku służbowym – w przypadku żołnierza służby stałej;**
 - 2) okresu obowiązywania kontraktu, z zastrzeżeniem ust. 2 – w przypadku żołnierza służby kontraktowej.**
- 2. W przypadku gdy kontrakt został podpisany na okres dłuższy niż trzy lata, proces opiniowania rozpoczyna się na sześć miesięcy przed upływem trzyletniego okresu trwania kontraktu.**
- 3. Opiniowaniem służbowym obejmuje się również żołnierza zawodowego:**
 - 1) skierowanego do pełnienia służby poza granicami państwa – za okres pełnienia tej służby;**
 - 2) zwolnionego ze stanowiska służbowego w trakcie trwania kadencji lub kontraktu, jeżeli pełnił służbę na tym stanowisku co najmniej dwanaście miesięcy.**
- 4. Opinia służbowa ma na celu ocenę wykonywania przez żołnierza zawodowego obowiązków służbowych i stanowi podstawę do określenia dalszego przebiegu jego służby. W opinii służbowej położony ocenia wywiązywanie się żołnierza zawodowego z poszczególnych obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku służbowym oraz jego cechy osobowe. Przy ocenie cech osobowych żołnierza zawodowego położony sporządzający opinię służbową może zasięgnąć opinii psychologa jednostki wojskowej.**
- 5. Na podstawie ocen, o których mowa w ust. 4, położony wystawia ogólną ocenę opiniowanego żołnierza zawodowego, wyrażoną w skali od 5 do 2 (bardzo dobra, dobra, dostateczna i niedostateczna).**
- 6. W ramach opiniowania służbowego żołnierza zawodowego w służbie stałej określa się jego indywidualną prognozę przebiegu zawodowej służby wojskowej: bliższą i dalszą.**
- 7. Prognoza, o której mowa w ust. 6, obejmuje:**
 - 1) bliższa – wskazanie stanowiska służbowego przewidzianego do objęcia przez opiniowanego żołnierza, wskazanie przeniesienia do rezerwy kadrowej albo wskazanie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej;**
 - 2) dalsza – wskazanie stopnia etatowego stanowiska służbowego przewidzianego do objęcia przez opiniowanego żołnierza lub studiów, których ukończenie**

warunkuje objęcie wyższego stanowiska służbowego albo wskazanie zwolnienia z zawodowej służby wojskowej.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, nie określa się żołnierzowi zawodowemu indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej.
9. W przypadku zwolnienia żołnierza zawodowego w służbie stałej ze stanowiska służbowego w okresie kadencji na stanowisku służbowym, jeżeli pełnił służbę na tym stanowisku przez okres krótszy niż dwanaście miesięcy, nie sporządza się nowej opinii służbowej, lecz określa się jedynie nową indywidualną prognozę przebiegu zawodowej służby wojskowej.
10. W przypadku przedłużenia żołnierzowi zawodowemu okresu kadencji na stanowisku służbowym nie sporządza się opinii służbowej za okres przedłużonej kadencji, o ile została już sporządzona za okres kadencji.
11. Opinię służbową o żołnierzu zawodowym udostępnia się w przypadku wystąpienia o nią przez sąd, prokuratora, Żandarmerię Wojskową, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Służbę Wywiadu Wojskowego, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Policję, Agencję Wywiadu, Centralne Biuro Antykorupcyjne, Straż Graniczną, rzecznika dyscyplinarnego lub rzecznika dyscypliny finansów publicznych – w przypadku gdy podmioty te prowadzą postępowanie dotyczące tego żołnierza.
12. Opinię służbową sporządza osobiście bezpośredni przełożony żołnierza zawodowego.
13. Przełożony jest obowiązany doręczyć, za pokwitowaniem, potwierdzoną kopię opinii służbowej żołnierzowi zawodowemu, którego ona dotyczy w terminie czternastu dni od dnia jej sporządzenia. W opinii służbowej zamieszcza się pouczenie o przysługującym żołnierzowi zawodowemu prawie wniesienia odwołania od opinii.
14. W przypadku odmowy przyjęcia opinii służbowej przez opiniowanego, na równi z doręczeniem, o którym mowa w ust. 13, uznaje się zapoznanie opiniowanego z treścią opinii przez jej odczytanie. Przełożony poucza opiniowanego o przysługującym mu prawie do wniesienia odwołania od opinii i dokonuje o tym fakcie adnotacji w arkuszu opinii służbowej.
15. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo wniesienia odwołania od opinii służbowej do wyższego przełożonego w terminie czternastu dni od dnia jej doręczenia. Odwołanie wniesione po terminie nie podlega rozpoznaniu.
16. Prawo wniesienia odwołania nie przysługuje od indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej, określonej dla żołnierza zawodowego w opinii służbowej.
17. Wyższy przełożony, w terminie trzydziestu dni od dnia otrzymania odwołania, może zaskarżoną opinię służbową:
 - 1) utrzymać w mocy;
 - 2) zmienić ją lub uzupełnić;
 - 3) uchylić i wydać nową;
 - 4) uchylić, jeżeli brak było podstaw prawnych do jej sporządzenia.
18. Opinia służbowa wydana wskutek odwołania jest ostateczna.
19. Za przygotowanie i przebieg procesu opiniowania służbowego żołnierza zawodowego pełniącego służbę:
 - 1) w jednostce wojskowej – odpowiada dowódca jednostki wojskowej;

- 2) poza granicami państwa – odpowiada krajowy przełożony, któremu żołnierz w tym czasie podlega.
20. Indywidualną prognozę, o której mowa w ust. 6, określa organ uprawniony do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe.
21. Określona dla żołnierza zawodowego indywidualna prognoza przebiegu zawodowej służby wojskowej może być zmieniona tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych potrzeb Sił Zbrojnych przez organ, o którym mowa w ust. 20.
22. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) szczegółowe warunki i tryb opiniowania żołnierza zawodowego, doręczania i zapoznawania go z treścią opinii służbowej oraz wnoszenia i rozpatrywania od niej odwołania;
 - 2) tryb określania indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby oraz sposób zapoznawania żołnierza zawodowego z indywidualną prognozą przebiegu zawodowej służby wojskowej;
 - 3) tryb udostępniania opinii podmiotom określonym w ust. 11;
 - 4) wzór arkusza opinii służbowej.

Rozporządzenie powinno uwzględniać, aby sporządzona opinia służbowa w sposób jednoznaczny wskazywała o przydatności lub braku przydatności żołnierza zawodowego na zajmowanym stanowisku służbowym, cechy osobowe żołnierza, w szczególności odporność psychofizyczną na trudy zawodowej służby wojskowej, poziom i rzetelność wykonywania zadań służbowych oraz predyspozycje do zajmowania wyższych stanowisk służbowych, a wzór arkusza opinii zawierał wszystkie niezbędne dane do sporządzenia opinii służbowej i określenia indywidualnej prognozy przebiegu zawodowej służby wojskowej, w tym dotyczące jego stanu zdrowia, karalności oraz oceny ze sprawdzianu sprawności fizycznej oraz umożliwiał opiniowanemu wypowiedzenie się w sprawie dalszego przebiegu służby, a także, aby opiniowanie było oparte na zasadzie jawności dla opiniowanego żołnierza zawodowego.>

[Art. 28.

1. *Warunkiem mianowania na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) jest posiadanie tytułu zawodowego magistra (równorzędnego) i odbycie szkolenia wojskowego oraz zdanie egzaminu na oficera.*
2. *Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) może być mianowany, po odbyciu szkolenia wojskowego i zdaniu egzaminu na oficera, podoficer zawodowy pełniący służbę na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej, który posiada tytuł zawodowy magistra (równorzędny) i bardzo dobrą ogólną ocenę w opinii służbowej oraz nie ukończył trzydziestego piątego roku życia.*

Art. 29.

1. *Na stopień wojskowy kaprała (mata) mianuje się żołnierza spełniającego warunki określone w art. 10 pkt 2 lit. a, w związku z powołaniem do zawodowej służby wojskowej.*
2. *Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy kaprała (mata) może być mianowany, po zdaniu egzaminu na podoficera, szeregowy zawodowy, który posiada świadectwo dojrzałości i bardzo dobrą ogólną ocenę w opinii służbowej.]*

<Art. 28.

Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) może być mianowany, po odbyciu szkolenia wojskowego i zdaniu egzaminu na oficera, podoficer zawodowy lub szeregowy zawodowy, który ukończył studia wyższe i posiada bardzo dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.

Art. 29.

Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych, na stopień wojskowy kaprała (mata) może być mianowany, po zdaniu egzaminu na podoficera, szeregowy zawodowy, który ukończył szkołę średnią i posiada bardzo dobrą ogólną ocenę w ostatniej opinii służbowej.>

Art. 32.

1. Na stopnie wojskowe w korpusie oficerów zawodowych, z wyjątkiem stopnia wojskowego podporucznika (podporucznika marynarki) i stopni wojskowych generałów (admirałów), mianuje Minister Obrony Narodowej.
2. Mianowanie żołnierzy zawodowych na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i stopnie wojskowe generałów (admirałów) następuje z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.
- 2a. Mianowanie na stopień wojskowy odpowiadający stopniowi etatowemu stanowiska służbowego kandydatów na sędziów sądów wojskowych spełniających wymagania określone w art. 22 § 2 i 3 ustawy, o której mowa w art. 23, następuje według zasad określonych dla mianowania żołnierzy zawodowych na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki).
3. Na stopnie wojskowe w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych mianuje organ właściwy do wyznaczenia żołnierza zawodowego na stanowisko służbowe, z zastrzeżeniem ust. 4.

[4. Na pierwszy stopień wojskowy mianuje w korpusie:

- 1) podoficerów zawodowych - dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwy do spraw kadr;*
- 2) szeregowych zawodowych - dowódca jednostki wojskowej.]*

<4. Na pierwszy stopień wojskowy w korpusie podoficerów zawodowych mianuje organ, któremu podlega szkoła podoficerska.>

[Art. 34.

- 1. Żołnierza zawodowego zalicza do określonego korpusu osobowego oraz grupy osobowej właściwy organ, o którym mowa w art. 9 ust. 3, w rozkazie personalnym o powołaniu do zawodowej służby wojskowej.*
- 2. Żołnierz zawodowy może być przeniesiony do innego korpusu osobowego lub do innej grupy osobowej przez organ właściwy do wyznaczenia go na stanowisko służbowe decyzją o wyznaczeniu na stanowisko służbowe.*
- 3. Przeniesienie żołnierza zawodowego do innego korpusu osobowego lub innej grupy osobowej może odbyć się po zasięgnięciu opinii gestorów korpusów osobowych (grup*

osobowych), w którym żołnierz ten aktualnie pełni służbę i do którego ma być przeniesiony.

4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów sądów wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Art. 35.

1. Żołnierza zawodowego wyznacza się na stanowisko służbowe, w drodze decyzji, stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od wymaganych kwalifikacji zawodowych określonych w karcie opisu stanowiska służbowego oraz od posiadanej opinii służbowej, a żołnierza pełniącego zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej w zależności od ustalonej dla niego indywidualnej prognozy przebiegu służby.
2. Określenie indywidualnej prognozy przebiegu służby oficera zawodowego i podoficera zawodowego, o której mowa w ust. 1, odbywa się w oparciu o modele przebiegu służby.
3. Modele przebiegu służby w poszczególnych korpusach osobowych opracowują i uaktualniają gestorzy korpusów osobowych.

Art. 36.

1. Minimalne wymagania w zakresie wykształcenia do wyznaczenia na pierwsze stanowisko służbowe w korpusach kadry są następujące:
 - 1) szeregowych zawodowych - ukończone gimnazjum;
 - 2) podoficerów zawodowych - posiadanie świadectwa dojrzałości;
 - 3) oficerów zawodowych:
 - a) od stopnia etatowego podporucznika (podporucznika marynarki) - posiadanie tytułu zawodowego magistra (równorzędnego),
 - b) od stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) - ukończenie studiów podyplomowych w uczelni wojskowej,
 - c) od stopnia etatowego generała brygady (kontradmirała) - ukończenie podyplomowych studiów polityki obronnej.
2. Wyznaczenie na stanowisko służbowe jest uzależnione od ukończenia studiów, kursu, szkolenia, stażu lub specjalizacji, w zależności od wymaganych kwalifikacji określonych w karcie opisu stanowiska służbowego.
3. Do celów określonych w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 na równi ze świadectwem lub dyplomem szkoły wojskowej są traktowane świadectwa lub dyplomy zagranicznych i krajowych szkół, uczelni i kursów na kierunkach zgodnych z kartą opisu stanowiska służbowego.

Art. 37.

1. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową:
 - 1) na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej - pełni tę służbę na stanowiskach służbowych przez czas określony kadencjami;
 - 2) na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej - pełni tę służbę na stanowiskach służbowych przez czas kadencji, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Okres kadencji na stanowisku wynosi od osiemnastu miesięcy do trzech lat.
- 2a. Jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Sił Zbrojnych, okres kadencji, o którym mowa w ust. 2, może być przez organ właściwy do wyznaczenia na stanowisko służbowe przedłużony do dwunastu miesięcy.

3. *Kadencję lub kadencje dla żołnierzy zawodowych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, określa się w ten sposób, aby suma czasu trwania tych kadencji równała się okresowi, na jaki został zawarty kontrakt.*
4. *Okres kadencji na stanowisku służbowym określa organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe w decyzji o wyznaczeniu żołnierza zawodowego na to stanowisko.*
5. *Przepisów ust. 1-4 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz w instytucjach cywilnych.]*

<Art. 34.

1. **Żołnierza zawodowego zalicza do określonego korpusu osobowego, grupy osobowej i specjalności wojskowej właściwy organ, o którym mowa w art. 10, w rozkazie personalnym o powołaniu do zawodowej służby wojskowej.**
2. **Żołnierz zawodowy może być przeniesiony do innego korpusu osobowego, innej grupy osobowej lub innej specjalności wojskowej przez organ właściwy do wyznaczenia go na stanowisko służbowe, decyzją o wyznaczeniu na stanowisko służbowe.**
3. **Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów sądów wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.**

Art. 35.

1. **Żołnierza zawodowego wyznacza się na stanowisko służbowe, w drodze decyzji, stosownie do potrzeb Sił Zbrojnych, w zależności od wymaganych kwalifikacji zawodowych określonych w karcie opisu stanowiska służbowego oraz posiadanej oceny w opinii służbowej, a żołnierza zawodowego w służbie stałej również od ustalonej dla niego indywidualnej prognozy przebiegu służby.**
2. **Określenie indywidualnej prognozy przebiegu służby żołnierza zawodowego w służbie stałej odbywa się w oparciu o modele przebiegu służby.**
3. **Modele przebiegu służby w poszczególnych korpusach osobowych (grupach osobowych) opracowują i uaktualniają, wskazane przez Ministra Obrony Narodowej, osoby posiadające kwalifikacje właściwe dla danego korpusu osobowego (grupy osobowej).**

Art. 36.

1. **Minimalne wymagania w zakresie wykształcenia niezbędne do wyznaczenia na pierwsze stanowisko służbowe w korpusach kadry zawodowej Sił Zbrojnych są następujące w stosunku do:**
 - 1) **szeregowych zawodowych – ukończenie gimnazjum;**
 - 2) **podoficerów zawodowych – ukończenie szkoły średniej;**
 - 3) **oficerów zawodowych – posiadanie dyplomu ukończenia studiów wyższych.**
2. **Wyznaczenie na kolejne stanowisko służbowe jest uzależnione od ukończenia kursu, szkolenia, stażu lub specjalizacji, w zależności od wymaganych kwalifikacji określonych w karcie opisu stanowiska, a także w odniesieniu do oficerów:**
 - 1) **od stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) – posiadanie tytułu zawodowego magistra (równorzędnego);**

- 2) dla stopnia etatowego pułkownika (komandora) – ukończenie studiów poddyplomowych lub posiadanie stopnia naukowego doktora;
 - 3) od stopnia etatowego generała brygady (kontradmirała) – ukończenie poddyplomowych studiów polityki obronnej.
3. Do celów określonych w ust. 2 na równi ze świadectwem lub dyplomem uczelni wojskowej są traktowane świadectwa lub dyplomy zagranicznych oraz krajowych szkół i uczelni na kierunkach zgodnych z kartą opisu stanowiska służbowego.

Art. 37.

1. Żołnierz zawodowy w służbie stalej pełni zawodową służbę wojskową przez czas określony kadencjami na stanowisku służbowym.
2. Kadencja na stanowisku służbowym trwa od osiemnastu miesięcy do trzech lat.
3. Kadencja na stanowisku służbowym, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami Sił Zbrojnych, może być przedłużona przez organ właściwy do wyznaczenia na stanowisko służbowe.
4. Okres przedłużenia kadencji na stanowisku służbowym nie może być dłuższy niż dwanaście miesięcy.
5. Okres kadencji na stanowisku służbowym określa organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe w decyzji o wyznaczeniu żołnierza zawodowego na to stanowisko.
6. Żołnierz, o którym mowa w ust. 1, może powtarzać kadencję na tym samym stanowisku służbowym, z zastrzeżeniem ust. 7 oraz art. 43 ust. 2 i art. 43a ust. 2.
7. Żołnierz zawodowy może pełnić zawodową służbę wojskową na tym samym stanowisku służbowym:
 - 1) dyrektora (szefa) komórki organizacyjnej Ministerstwa Obrony Narodowej, w tym tworzącej Sztab Generalny Wojska Polskiego,
 - 2) zaszeregowanym od stopnia etatowego majora (komandora podporucznika), w którego nazwie występuje określenie „dowódca”– nie więcej niż dwie kadencje.
8. Przepisów ust. 1 – 7 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz w instytucjach cywilnych.>

Art. 40.

1. Wyznaczenie oficera zawodowego na wyższe stanowisko może nastąpić w zależności od wolnych stanowisk służbowych, a także od ogólnej oceny bardzo dobrej lub dobrej w opinii służbowej.
2. Okres zajmowania stanowiska służbowego, o tym samym stopniu etatowym wynosi co najmniej trzy lata. Jeżeli przemawiają za tym potrzeby Sił Zbrojnych okres ten może być krótszy, nie mniej jednak niż osiemnaście miesięcy.
3. W przypadku uzyskania przez oficera zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej:
 - 1) wyznacza się go na to samo lub inne równorzędne stanowisko służbowe;
 - 2) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.

[4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych aplikantów, asesorów i sędziów w sądach wojskowych oraz prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.]

<4. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierzy zawodowych pełniących zawodową służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów w sądach wojskowych oraz prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.>

[Art. 42.

- 1. Pełnienie zawodowej służby wojskowej w korpusie szeregowych zawodowych odbywa się na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej.*
- 2. W przypadku uzyskania przez szeregowego zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej:*
 - 1) wyznacza się go na to samo lub inne równorzędne stanowisko służbowe;*
 - 2) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.]*

<Art. 42.

- 1. Wyznaczenie szeregowego zawodowego na wyższe stanowisko służbowe może nastąpić w zależności od wolnych stanowisk, a także od ogólnej oceny bardzo dobrej lub dobrej w opinii służbowej oraz od odbycia, w zależności od potrzeb, stosownego kursu lub szkolenia.**
- 2. W przypadku uzyskania przez szeregowego zawodowego w opinii służbowej ogólnej oceny dostatecznej:**
 - 1) wyznacza się go na to samo lub inne równorzędne stanowisko służbowe;**
 - 2) może być on zwolniony z zawodowej służby wojskowej.>**

[Art. 44.

- 1. Organami właściwymi do wyznaczania na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk żołnierzy zawodowych są:*
 - 1) Minister Obrony Narodowej - w odniesieniu do stanowisk służbowych o stopniach etatowych od stopnia majora (komandora podporucznika) do stopnia generała (admirała) oraz na które wyznacza na podstawie przepisów odrębnych ustaw;*
 - 2) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Dowódca Garnizonu Warszawa - w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 4 i 5;*
 - 3) dowódca okręgu wojskowego, dowódca korpusu i komendant wojskowej uczelni akademickiej - w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego starszego chorążego sztabowego (starszego chorążego sztabowego marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych;*
 - 4) dowódca dywizji, flotylli, brygady, pułku oraz dowódca zajmujący stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego co najmniej pułkownika (komandora) - w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego starszego sierżanta (starszego bosmana) włącznie w podległej jednostce wojskowej;*

- 5) *dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr - w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie w pozostałych, niewymienionych w pkt 2-4, jednostkach organizacyjnych.*
2. *Do zwolnienia żołnierza zawodowego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, w której zajmował to stanowisko, i wyznaczenia na stanowisko służbowe w innej jednostce wojskowej jest uprawniony organ, któremu podlegają obie te jednostki, przy zachowaniu posiadanych uprawnień do wyznaczania na stanowiska służbowe.*
3. *W przypadku gdy wyznaczenie na stanowisko służbowe jest związane z wyznaczeniem na wyższe stanowisko służbowe w tym samym lub innym korpusie osobowym, organy właściwe do wyznaczenia, o których mowa w ust. 1 i 2, przed tym wyznaczeniem mogą zasięgać opinii gestorów korpusów osobowych, w którym żołnierz zawodowy aktualnie pełni służbę i do którego ma być przeniesiony.]*

<Art. 44.

1. Organami właściwymi do wyznaczania na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk żołnierzy zawodowych są:

- 1) Minister Obrony Narodowej – w odniesieniu do stanowisk służbowych o stopniach etatowych pułkownika (komandora) i generała (admirala) oraz na które wyznacza na podstawie przepisów odrębnych ustaw;**
 - 2) Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego, dowódca rodzaju Sił Zbrojnych, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych, Szef Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej i Szef Inspektoratu Wojskowej Służby Zdrowia – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 3 i 4;**
 - 3) dowódca okręgu wojskowego, dowódca korpusu, rektor - komendant wojskowej uczelni akademickiej, dowódca dywizji, flotyli, Dowódca Garnizonu Warszawa – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego majora (komandora podporucznika) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 4;**
 - 4) dowódca brygady, skrzydła, rektor - komendant wojskowej uczelni zawodowej, dowódca pułku, batalionu oraz dowódca zajmujący stanowisko służbowe zaszeregowane do stopnia etatowego co najmniej podpułkownika (komandora porucznika) – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego kapitana (kapitana marynarki) włącznie w podległych jednostkach wojskowych, z zastrzeżeniem pkt 5;**
 - 5) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr – w odniesieniu do stanowisk służbowych do stopnia etatowego podpułkownika (komandora porucznika) włącznie w pozostałych, niewymienionych w pkt 2 – 4, jednostkach wojskowych.**
- 2. Zwolnienia żołnierza zawodowego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, w której zajmował to stanowisko, i wyznaczenia na stanowisko służbowe w innej jednostce wojskowej dokonuje uprawniony organ, któremu podlegają obie te jednostki, przy zachowaniu posiadanych uprawnień do wyznaczania na stanowiska służbowe, z zastrzeżeniem ust. 3.**

3. Zwolnienie żołnierza zawodowego z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego w jednostce wojskowej, w której zajmował to stanowisko, i wyznaczenie na stanowisko służbowe w innej jednostce wojskowej może nastąpić również na podstawie porozumienia organu, który zwalnia ze stanowiska, oraz organu, który wyznacza na stanowisko, jeżeli posiadają równorzędne uprawnienia do wyznaczania i zwalniania ze stanowisk służbowych.>

<Art. 44a.

Organy, o których mowa w art. 44 ust. 1, dokonują corocznie oceny sytuacji kadrowej.>

Art. 45.

1. Żołnierza zawodowego zwalnia się z zajmowanego stanowiska służbowego:
- 1) jeżeli wojskowa komisja lekarska orzekła jego niezdolność do pełnienia zawodowej służby wojskowej w określonych jednostkach wojskowych albo na zajmowanym stanowisku służbowym;
 - 2) gdy zlikwidowano zajmowane przez niego stanowisko służbowe;
 - 3) gdy upłynął termin kadencji określony w decyzji o wyznaczeniu na stanowisko służbowe;
 - 4) wskutek wymierzenia kary dyscyplinarnej odwołania z zajmowanego stanowiska służbowego[./<;>
- <5) w przypadku udzielenia urlopu wychowawczego w wymiarze dłuższym niż dwanaście miesięcy.>
2. Żołnierza zawodowego można zwolnić z zajmowanego stanowiska służbowego w przypadku:
- 1) zaistnienia potrzeb Sił Zbrojnych;
 - 2) wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia żołnierzowi zawodowemu poświadczenia bezpieczeństwa o klauzuli wymaganej na tym stanowisku.
- 2a. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, żołnierza zawodowego wyznacza się na równorzędne lub wyższe stanowisko służbowe albo przenosi się do rezerwy kadrowej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy.
- 2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, żołnierza zawodowego przenosi się do rezerwy kadrowej na czas prowadzonego postępowania. Na zwolnione stanowisko służbowe nie wyznacza się do czasu zakończenia postępowania w sprawie cofnięcia żołnierzowi zawodowemu poświadczenia bezpieczeństwa innego żołnierza zawodowego, a powierza się obowiązki służbowe na tym stanowisku innemu żołnierzowi zawodowemu w trybie określonym w art. 25.
3. Żołnierza zawodowego w przypadkach wymienionych w ust. 1 i 2 oraz żołnierza zawodowego pozostającego w rezerwie kadrowej zwalnia się z zawodowej służby wojskowej, gdy odmówi pełnienia służby na innym równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym.
- 3a. Z dniem przeniesienia żołnierza zawodowego do rezerwy kadrowej lub dyspozycji albo zwolnienia z zawodowej służby wojskowej żołnierz zawodowy z mocy prawa jest zwolniony z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego.
4. Zwolnienie żołnierza zawodowego ze stanowiska służbowego sędziego sądu wojskowego oraz asesora i prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury

następuje z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych i ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

Art. 46.

1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe wymagania kwalifikacyjne do wyznaczenia na poszczególne stanowiska służbowe;
- 2) szczegółowy tryb wyznaczania żołnierzy zawodowych na stanowiska służbowe i zwalniania z tych stanowisk, w tym tryb organizacji oraz kierowania żołnierzy na kursy specjalistyczne i szkolenie oraz staż przed wyznaczeniem na stanowiska;
- 3) szczegółowe warunki i tryb zaliczania i przenoszenia żołnierzy zawodowych do innego korpusu osobowego lub grupy osobowej;
- 4) tryb przenoszenia żołnierzy zawodowych do rezerwy kadrowej, warunki i sposób pełnienia przez nich zawodowej służby wojskowej w tym okresie, a także sposób nakładania na nich zadań służbowych oraz rozliczania z ich wykonania oraz limit żołnierzy zawodowych pozostających w rezerwie kadrowej dla poszczególnych organów wymienionych w art. 20 ust. 3, w ramach ogólnej liczby stanowisk służbowych określonej na podstawie art. 4 ust. 4[./<=>

<5) terminy i sposób prowadzenia corocznej oceny sytuacji kadrowej.>

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno w szczególności:

[1) przewidywać możliwość równego dostępu żołnierzy zawodowych do wyższych stanowisk służbowych, po spełnieniu przez nich warunków określonych w ustawie, modelu przebiegu zawodowej służby wojskowej i w karcie opisu stanowiska służbowego;]

<1) przewidywać możliwość równego dostępu żołnierzy zawodowych do wyższych stanowisk służbowych, po spełnieniu przez nich warunków określonych w ustawie, modelu przebiegu zawodowej służby wojskowej i w karcie opisu stanowiska służbowego, a także uwzględniać ich dotychczasowe doświadczenie i przebieg służby wojskowej;>

2) zapewnić sprawność kierowania przez Ministra Obrony Narodowej podległymi i nadzorowanymi jednostkami organizacyjnymi;

3) określić, że podstawowym kryterium zaliczenia lub przeniesienia żołnierza zawodowego do innego korpusu osobowego lub grupy osobowej powinno być wykształcenie żołnierza, jego kwalifikacje zawodowe, w tym specjalistyczne, stan zdrowia, a także przydatność na nowym stanowisku służbowym;

4) przewidywać, że żołnierze zawodowi w okresie pozostawania w rezerwie kadrowej podlegają regułom pełnienia zawodowej służby wojskowej i wykonują zadania służbowe określone przez przełożonych[./<=>

<5) zapewnić możliwość pełnego wykorzystania przez organy wojskowe podległej kadry zawodowej Sił Zbrojnych.>

<Art. 46a.

1. Żołnierzom zawodowym korpusów podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych mogą być nadawane klasy kwalifikacyjne odpowiadające poziomowi

- ich wykształcenia wojskowego i specjalistycznego, zgodnie z zajmowanymi stanowiskami służbowymi, z zastrzeżeniem ust. 3.
2. Ustala się cztery rodzaje klas kwalifikacyjnych: trzecią, drugą, pierwszą i mistrzowską.
 3. Klasę kwalifikacyjną nadaje się po zdaniu egzaminu przed komisją egzaminacyjną powołaną przez uprawniony organ.
 4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, organy właściwe do powoływania komisji egzaminacyjnych i nadawania klas kwalifikacyjnych, wymagania w zakresie kwalifikacji członków komisji oraz liczbę członków tych komisji, szczegółowy sposób i tryb nadawania, potwierdzania, podwyższania i utraty klas kwalifikacyjnych, sposób przeprowadzania i zdawania egzaminu oraz zakres wiedzy i umiejętności sprawdzanych w czasie egzaminu, uwzględniając specyfikę służby na poszczególnych stanowiskach służbowych w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.>

Art. 47.

- [1. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, może skierować żołnierza do wykonywania zadań służbowych poza jednostką, na czas nie dłuższy niż trzy miesiące w ciągu roku kalendarzowego.]*
- <1. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy jest wyznaczony na stanowisko służbowe, może skierować tego żołnierza do wykonywania zadań służbowych poza jednostką, na czas nie dłuższy niż sześć miesięcy w ciągu roku kalendarzowego.>
2. Skierowany żołnierz zawodowy pozostaje na stanowisku służbowym w dotychczasowej jednostce wojskowej.
 3. Skierowanie sędziów w sądach wojskowych oraz asesorów i prokuratorów w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury określają przepisy ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych i przepisy ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.

Art. 48.

1. Żołnierzom zawodowym wydaje się wojskowy dokument osobisty stwierdzający pełnienie zawodowej służby wojskowej oraz, w szczególnych przypadkach, dokument osobisty stwierdzający pełnienie tej służby w określonej jednostce wojskowej.
2. Żołnierzy zawodowych obejmuje się ewidencją wojskową, prowadzoną przez dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr, organ właściwy do wyznaczania na stanowisko służbowe i dowódcę jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni zawodową służbę wojskową, oraz wojskowego komendanta uzupełnień.
3. W ewidencji, o której mowa w ust. 2, ujmuje się dane osobowe żołnierza zawodowego oraz dane dotyczące przebiegu czynnej służby wojskowej, stanu zdrowia, wykształcenia, kwalifikacji, stanu cywilnego i rodzinnego, wyróżnień, a także orzeczeń wydanych w stosunku do żołnierza w postępowaniu sądowym, administracyjnym lub dyscyplinarnym oraz odpowiedzialności zawodowej.

[4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 3, obejmują: nazwisko i imiona, nazwisko rodowe, nazwisko i imiona poprzednie, imiona rodziców, nazwiska rodowe rodziców, imię i nazwisko małżonka oraz jego nazwisko rodowe, imiona dzieci, płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numer PESEL, numer identyfikacji podatkowej, stopień wojskowy, adres zameldowania oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości.]

<4. Dane osobowe, o których mowa w ust. 3, obejmują: nazwisko i imiona, nazwisko rodowe, nazwisko i imiona poprzednie, imiona rodziców, nazwiska rodowe rodziców, imię i nazwisko małżonka oraz jego nazwisko rodowe, imiona dzieci, płeć, datę i miejsce urodzenia, obywatelstwo, numer PESEL, numer identyfikacji podatkowej, stopień wojskowy, adres zameldowania, adres zamieszkania oraz rodzaj, serię i numer dokumentu tożsamości.>

5. Ewidencję, o której mowa w ust. 2, prowadzi się w formieteczki akt personalnych i karty ewidencyjnej.

6. Do przetwarzania przez organy wymienione w ust. 2 danych, o których mowa w ust. 3, do celów związanych z przebiegiem zawodowej służby wojskowej nie stosuje się przepisów rozdziału 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

7. Wojskowy dokument osobisty wydaje się żołnierzowi zawodowemu niezwłocznie po rozpoczęciu pełnienia zawodowej służby wojskowej.

<7a. W przypadku zniszczenia lub zaginięcia ewidencji wojskowej podlega ona odtworzeniu.>

[8. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) wzory wojskowych dokumentów osobistych oraz sposób dokonywania wpisów w tych dokumentach i postępowania z nimi, a także organy właściwe do ich wydawania;

2) zakres i sposób prowadzenia ewidencji wojskowej.

Rozporządzenie powinno w szczególności określić terminy ważności wojskowych dokumentów osobistych, okoliczności uzasadniające ich wymianę i zwrot, zadania przełożonych w zakresie wydawania wojskowych dokumentów osobistych i sposobu dokonywania w nich wpisów, postępowanie w razie utraty wojskowych dokumentów osobistych, a także szczegółowe wymogi dotyczące ochrony danych osobowych żołnierzy zawodowych objętych ewidencją wojskową.]

<8. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) terminy ważności wojskowych dokumentów osobistych, warunki i tryb wymiany oraz zwrotu tych dokumentów, a także sposób postępowania przy ich wydawaniu;

2) zakres i sposób prowadzenia ewidencji wojskowej oraz sposób jej odtwarzania w przypadku zniszczenia lub zaginięcia;

3) wzory wojskowych dokumentów osobistych oraz sposób dokonywania wpisów w tych dokumentach i postępowania z nimi, a także organy właściwe do ich wydawania.>

<9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno w szczególności uwzględniać zadania przełożonych w zakresie wydawania wojskowych dokumentów osobistych i sposobu dokonywania w nich wpisów, a także wymogi dotyczące ochrony danych osobowych żołnierzy zawodowych objętych ewidencją wojskową.>

Art. 50a.

1. Żołnierz zawodowy jest obowiązany utrzymywać sprawność fizyczną zapewniającą wykonywanie przez niego zadań służbowych.
2. Żołnierz zawodowy jest poddawany raz w roku sprawdzianowi sprawności fizycznej.
3. Żołnierz zawodowy może być zwolniony ze sprawdzianu sprawności fizycznej w danym roku kalendarzowym z przyczyn służbowych lub zdrowotnych, a kobieta żołnierz zawodowy jest zwalniana również w okresie ciąży lub karmienia dziecka piersią.
- [4. Sprawność fizyczną żołnierza zawodowego ocenia się na podstawie ćwiczeń zróżnicowanych ze względu na płeć, grupy wiekowe oraz jednostki wojskowe i zajmowane stanowiska służbowe.]*
- <4. Sprawność fizyczną żołnierza zawodowego ocenia się na podstawie ćwiczeń zróżnicowanych ze względu na płeć, grupy wiekowe oraz jednostki wojskowe i zajmowane stanowiska służbowe, a także posiadanej przez żołnierza kategorii zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej.>**
5. Na podstawie przeprowadzonego sprawdzianu wystawia się żołnierzowi zawodowemu ocenę sprawności fizycznej wyrażoną w skali od 5 do 2 (bardzo dobra, dobra, dostateczna i niedostateczna).
6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania sprawdzianu sprawności fizycznej;
 - [2) zakres ćwiczeń zróżnicowany ze względu na płeć, grupy wiekowe oraz jednostki wojskowe i zajmowane stanowiska służbowe;]*
 - <2) zakres ćwiczeń zróżnicowany ze względu na płeć, grupy wiekowe oraz jednostki wojskowe i zajmowane stanowiska służbowe, a także posiadaną przez żołnierza kategorię zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej;>**
 - 3) tryb zwalniania ze sprawdzianu sprawności fizycznej w danym roku kalendarzowym oraz dokumenty wymagane w tych sprawach;
 - 4) sposób dokumentowania niemożności przystąpienia do sprawdzianu sprawności fizycznej/.]<;>
 - <5) sposób dokumentowania otrzymanych przez żołnierzy ocen oraz nieprzystąpienia do tego sprawdzianu z przyczyn innych niż określone w ust. 3.>**
7. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, powinno uwzględniać terminy przeprowadzenia sprawdzianu sprawności fizycznej, opis prawidłowości wykonywanych ćwiczeń oraz kryteria oceniania żołnierzy zawodowych w czasie sprawdzianu, z zachowaniem jawności i obiektywizmu.

Art. 52.

1. Żołnierz zawodowy może pobierać naukę, jeżeli nie koliduje to z wykonywaniem przez niego zadań służbowych.
2. Żołnierz zawodowy pisemnie informuje o fakcie pobierania nauki dowódcę jednostki wojskowej, w której zajmuje stanowisko służbowe.
3. Żołnierz zawodowy może wystąpić do dowódcy, o którym mowa w ust. 2, z wnioskiem o udzielenie pomocy w związku z pobieraniem nauki.

4. Pomoc, o której mowa w ust. 3, może być udzielona wyłącznie w przypadkach, gdy poziom i kierunek nauki są zbieżne z wymaganiami kwalifikacyjnymi na zajmowanym lub na planowanym do wyznaczenia stanowisku służbowym.
- [5. Dowódca jednostki wojskowej, po uzyskaniu zgody od organu uprawnionego do wyznaczenia żołnierza zawodowego na wyższe od zajmowanego stanowisko służbowe, zawiera z żołnierzem zawodowym umowę, w której określa między innymi formę pomocy, o której mowa w ust. 3, a w szczególności pokrycie czesnego za naukę, zwrot należności z tytułu kosztów przejazdu na obszarze kraju oraz warunki zwrotu kosztów tej pomocy w przypadku przerwania nauki lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6, 7, pkt 9 lit. a i pkt 11-16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w terminie określonym w umowie, nie dłuższym niż trzy lata od zakończenia nauki.]
- <5. Dowódca jednostki wojskowej, po uzyskaniu zgody organu uprawnionego do wyznaczenia żołnierza zawodowego na wyższe od zajmowanego stanowisko służbowe, zawiera z żołnierzem zawodowym umowę, w której określa między innymi rodzaj pomocy, o której mowa w ust. 3, a w szczególności pokrycie czesnego za naukę, zwrot należności z tytułu kosztów przejazdu na obszarze kraju oraz warunki zwrotu kosztów tej pomocy w przypadku przerwania nauki lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6-7, pkt 9 lit. a i pkt 11 – 16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w terminie określonym w umowie, nie dłuższym niż trzy lata od zakończenia nauki.>**
- <6. Do zgody, o której mowa w ust. 5, nie stosuje się art. 106 § 2 – 6 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.>**

Art. 54.

- [1. Z żołnierzem zawodowym, którego planuje się na koszt wojska skierować na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą, którego koszt przekracza sześciokrotność najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, zawiera się umowę, która określa między innymi warunki zwrotu kosztów poniesionych na jego utrzymanie i naukę w przypadku przerwania kształcenia lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, przed określonym w umowie okresem służby wojskowej, z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6, 7, pkt 9 lit. a i pkt 11-16 oraz art. 112 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu tej nauki.]
- <1. Z żołnierzem zawodowym, którego planuje się na koszt wojska skierować na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą, których koszt przekracza sześciokrotność najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego, zawiera się umowę, która określa między innymi warunki zwrotu kosztów poniesionych na jego utrzymanie i naukę w przypadku przerwania kształcenia lub zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, przed określonym w umowie okresem służby wojskowej, z przyczyn, o których mowa w art. 111 pkt 1, 4, 6-7, pkt 9 lit. a i pkt 11-16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu tej nauki.>**
2. Organem uprawnionym do zawarcia umowy jest organ, który kieruje żołnierza zawodowego na studia lub naukę albo staż, kurs lub specjalizację w kraju lub za granicą.

Art. 56.

1. Żołnierzowi zawodowemu nie wolno podejmować pracy zarobkowej i prowadzić działalności gospodarczej.
- [2. Za pracę zarobkową uważa się pracę świadczoną osobiście w ramach stosunku pracy lub na podstawie innego tytułu.]*
- <2. Za pracę zarobkową uważa się pracę świadczoną osobiście:**
 - 1) w ramach stosunku pracy;**
 - 2) na podstawie innego tytułu, jeżeli praca jest wykonywana przez okres dłuższy niż jeden miesiąc.>**
3. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe, może zezwolić żołnierzowi na wykonywanie pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej, jeżeli:
 - 1) nie koliduje to z wykonywaniem zadań służbowych przez żołnierza;
 - 2) wpływa na podwyższenie jego kwalifikacji;
 - 3) nie narusza prestiżu żołnierza zawodowego;
 - 4) prowadzona działalność gospodarcza lub działalność podmiotu, u którego będzie świadczona praca, nie dotyczy wyrobów, o których mowa w przepisach w sprawie klasyfikacji wyrobów obronnych oraz dostaw, robót budowlanych i usług, przeznaczonych na zamówienie jednostek wojskowych.
- <3a. Praca zarobkowa nie może być wykonywana przez żołnierza zawodowego w jednostce wojskowej, w której żołnierz ten pełni służbę oraz jednostce wojskowej bezpośrednio podległej, z zastrzeżeniem ust. 3b.**
- 3b. Żołnierz zawodowy może wykonywać pracę zarobkową w tej samej lub podległej jednostce wojskowej, w której pełni służbę, niebędącej jednostką budżetową, na podstawie innej niż umowa o pracę, z zastrzeżeniem spełnienia warunków, o których mowa w ust. 3.>**
4. Dowódca jednostki wojskowej w przypadku naruszenia warunków, o których mowa w ust. 3, może cofnąć zezwolenie na wykonywanie pracy zarobkowej lub prowadzenie działalności gospodarczej.
- [5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 3 i 4. Rozporządzenie powinno w szczególności określić dane jakie powinien zawierać wniosek żołnierza o zezwolenie na pracę lub prowadzenie działalności gospodarczej, z uwzględnieniem miejsca, charakteru i czasu pracy lub prowadzonej działalności gospodarczej, jaka ma być wykonywana, a także szczegółowe warunki odmowy lub cofnięcia zezwolenia.]*
- <5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb postępowania w sprawach, o których mowa w ust. 3-4. Rozporządzenie powinno w szczególności określić dane jakie powinien zawierać wniosek żołnierza o zezwolenie na pracę lub prowadzenie działalności gospodarczej, z uwzględnieniem miejsca, charakteru i czasu pracy lub prowadzonej działalności gospodarczej, jaka ma być wykonywana, a także szczegółowe warunki odmowy lub cofnięcia zezwolenia.>**

Art. 60.

1. Wymiar czasu służby żołnierzy zawodowych jest określony ich zadaniami służbowymi.

[2. Zadania służbowe żołnierzy zawodowych powinny być ustalane przez przełożonych w sposób pozwalający na ich wykonywanie w ramach czterdziestu godzin służby w tygodniu. Wykonywanie zadań służbowych nie może przekraczać przeciętnie czterdziestu ośmiu godzin w tygodniu, w czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym.

3. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje w każdej dobie prawo do co najmniej jedenastu godzin nieprzerwanego odpoczynku.]

<2. Zadania służbowe żołnierzy zawodowych powinny być ustalane przez przełożonych w sposób pozwalający na ich wykonywanie w ramach czterdziestu godzin służby w tygodniu. Wykonywanie zadań służbowych nie może przekraczać przeciętnie czterdziestu ośmiu godzin w tygodniu, w czteromiesięcznym okresie rozliczeniowym. W zamian za czas służby przekraczający czterdzieści godzin służby w tygodniu, żołnierzowi zawodowemu przysługuje czas wolny od służby w takim samym wymiarze.

3. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje prawo do co najmniej:

1) jedenastu godzin nieprzerwanego odpoczynku w każdej dobie;

2) dwudziestu czterech godzin nieprzerwanego odpoczynku w okresie siedmiodniowym.>

4. Przepisy ust. 2 i 3 nie mają zastosowania do żołnierzy zawodowych realizujących zadania o charakterze nadzwyczajnym niezbędne do ochrony interesów państwa, w szczególności: biorących udział w zapobieganiu skutkom katastrof naturalnych lub awarii technicznych noszących znamiona klęski żywiołowej oraz w celu ich usunięcia, pełniących służby i dyżury, odbywających ćwiczenia i szkolenia poligonowe (morskie) oraz pełniących służbę wojskową poza granicami państwa.

<4a. Ewidencję czasu służby potwierdzającą wykonywanie przez żołnierza zawodowego zadań służbowych ponad normę określoną w ust. 2 prowadzi dowódca jednostki wojskowej.>

5. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, dodatkowe dni wolne od służby, rozkład czasu służby w tygodniu, sposób udzielania czasu wolnego oraz sposób prowadzenia ewidencji czasu służby, a także okoliczności powodujące przekroczenie tygodniowego czasu służby. Rozporządzenie powinno w szczególności tak określić rozkład czasu służby w tygodniu, aby ustalać zadania służbowe w ramach czterdziestu godzin w pięciodniowym tygodniu służby.

Art. 62.

1. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe pracownika naukowego, naukowo-dydaktycznego, dydaktycznego lub badawczo-technicznego otrzymuje corocznie dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze dwunastu dni roboczych.

2. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia otrzymuje corocznie, w zależności od ustalonego w odrębnych przepisach stopnia szkodliwości, dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze:

1) pięciu dni roboczych - przy pierwszym stopniu szkodliwości;

2) siedmiu dni roboczych - przy drugim stopniu szkodliwości;

3) dziesięciu dni roboczych - przy trzecim stopniu szkodliwości;

4) piętnastu dni roboczych - przy czwartym stopniu szkodliwości.

3. Żołnierz zawodowy, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi właściwościami zajmowanego stanowiska służbowego, otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze do piętnastu dni roboczych rocznie.
4. Żołnierzowi zawodowemu, w zależności od stażu czynnej służby wojskowej, udziela się corocznie dodatkowego urlopu wypoczynkowego w wymiarze:
 - 1) pięciu dni roboczych - po osiągnięciu piętnastu lat czynnej służby wojskowej;
 - 2) dziesięciu dni roboczych - po osiągnięciu dwudziestu lat czynnej służby wojskowej;
 - 3) piętnastu dni roboczych - po osiągnięciu dwudziestu pięciu lat czynnej służby wojskowej.
5. Żołnierz zawodowy zajmujący stanowisko służbowe sędziego wojskowego lub prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury otrzymuje dodatkowy urlop wypoczynkowy na zasadach i w wymiarze określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze.
6. W razie zbiegu uprawnień do dodatkowych urlopów wypoczynkowych z różnych tytułów żołnierzowi zawodowemu przysługuje tylko jeden urlop w wymiarze najkorzystniejszym, z wyjątkiem dodatkowego urlopu z tytułu szkodliwych dla zdrowia warunków służby, z zastrzeżeniem ust. 7.
7. Łączny wymiar urlopu wypoczynkowego i dodatkowych urlopów wypoczynkowych w danym roku kalendarzowym nie może przekroczyć pięćdziesięciu dni roboczych.
- <7a. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do służby poza granicami państwa, po zakończeniu służby w ramach tego skierowania, udziela się urlopu aklimatyzacyjnego w wymiarze jednego dnia roboczego za każde rozpoczęte dziesięć dni pełnienia służby poza granicami państwa. Urlopu tego udziela dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zajmuje stanowisko służbowe albo do której został skierowany w ramach pełnienia zawodowej służby wojskowej w rezerwie kadrowej, bezpośrednio po stawieniu się w jednostce wojskowej. Wymiar urlopu aklimatyzacyjnego nie może przekroczyć dwudziestu dwóch dni roboczych.>**
8. Żołnierzowi zawodowemu może być udzielony urlop:
 - 1) zdrowotny - w wymiarze do sześciu miesięcy;
 - 2) okolicznościowy - w wymiarze jednorazowo nie dłuższym niż pięć dni roboczych, z zastrzeżeniem ust. 12.
9. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu przez właściwy organ na naukę i żołnierzowi, któremu udzielono pomocy finansowej w związku z pobieraniem nauki, przysługuje urlop szkoleniowy.
10. Dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz zawodowy zajmuje stanowisko służbowe, udziela żołnierzowi urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, przysługującego w danym roku kalendarzowym, na podstawie planu urlopów.
11. Żołnierz zawodowy może otrzymać zwolnienie od zajęć służbowych w razie konieczności sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny, nieprzekraczające jednak łącznie pięćdziesięciu dni roboczych w roku kalendarzowym.
12. W szczególnie uzasadnionych przypadkach żołnierzowi zawodowemu, który wykorzystał zwolnienie od zajęć służbowych w związku z koniecznością sprawowania opieki nad

najbliższym członkiem rodziny i nadal opiekę tę musi osobiście sprawować, może być udzielony urlop okolicznościowy w wymiarze do dziesięciu miesięcy.

13. Najbliższym członkiem rodziny żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 11 i 12, są jego małżonek, dzieci i rodzice.

Art. 64.

1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

1) stanowiska służbowe, na których pełnienie zawodowej służby wojskowej jest uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia albo posiadające szczególne właściwości, ze względu na zajmowanie których udziela się dodatkowego urlopu wypoczynkowego;

2) tryb orzekania o potrzebie udzielenia urlopu zdrowotnego i organy właściwe w tych sprawach;

[3) szczegółowe warunki i tryb udzielania urlopów, o których mowa w art. 61 i art. 62 ust. 1-4 i 12, oraz wymiar urlopu, o którym mowa w art. 62 ust. 3 i ust. 8 pkt 2 oraz ust. 9;]

<3) szczegółowe warunki i tryb udzielania urlopów, o których mowa w art. 61 i art. 62 ust. 1 – 4, 7a oraz ust. 12, a także wymiar urlopu, o którym mowa w art. 62 ust. 3 i ust. 8 pkt 2 oraz ust. 9;>

4) szczegółowe warunki i tryb odwoływania z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego, a także wstrzymania udzielenia takiego urlopu oraz zwracania kosztów spowodowanych odwołaniem lub wstrzymaniem urlopu i sposób ich obliczania;

5) szczegółowe warunki i tryb udzielania żołnierzom zawodowym zwolnienia od zajęć służbowych, o którym mowa w art. 62 ust. 11.

2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, określając stanowiska służbowe, na których pełnienie zawodowej służby wojskowej jest uciążliwe lub szkodliwe dla zdrowia albo które posiadają szczególne właściwości, a także określając wymiar urlopu szkoleniowego, powinno nawiązywać do podobnych lub takich samych stanowisk ustalonych na podstawie przepisów prawa pracy. Określając warunki odwoływania żołnierzy zawodowych z urlopu wypoczynkowego i dodatkowego urlopu wypoczynkowego lub wstrzymania udzielenia urlopu, rozporządzenie powinno ograniczyć taką możliwość do przypadków wyjątkowych, a także przewidywać, że zwrot kosztów poniesionych przez żołnierza w związku z odwołaniem lub wstrzymaniem udzielenia urlopu powinien następować w pełnej wysokości. Rozporządzenie powinno przewidywać, że zwolnienie żołnierza zawodowego od zajęć służbowych w celu sprawowania osobistej opieki nad najbliższym członkiem rodziny powinno mieć w szczególności miejsce dopiero wtedy, gdy opieki takiej nie może sprawować małżonek żołnierza lub inny członek rodziny.

Art. 65.

1. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje urlop macierzyński na zasadach i w wymiarze określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.).
2. Żołnierzowi zawodowemu - kobiecie będącej w ciąży lub karmiącej dziecko piersią:

- 1) nie powierza się obowiązków w wymiarze przekraczającym czterdziestu godzin służby w tygodniu i w porze nocnej;
 - 2) nie deleguje się poza miejsce pełnienia służby - bez zgody żołnierza zawodowego - kobiety;
 - 3) nie powierza się wykonywania zadań służbowych szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 176 Kodeksu pracy.
3. Żołnierz zawodowy - kobieta karmiąca dziecko piersią ma prawo do dwóch półgodzinnych przerw wliczanych do czasu służby. W przypadku karmienia więcej niż jednego dziecka, żołnierz zawodowy - kobieta ma prawo do dwóch przerw po 45 minut każda. Przerwy na karmienie mogą być na wniosek żołnierza zawodowego - kobiety udzielane łącznie.
4. Żołnierza zawodowego - kobietę, sprawującą opiekę nad dzieckiem do lat czterech, pozostającą w związku małżeńskim z innym żołnierzem, nie deleguje się bez jej zgody poza miejsce pełnienia zawodowej służby wojskowej, w tym samym czasie co współmałżonka.
5. Przepis ust. 4 stosuje się również do żołnierza zawodowego samotnie wychowującego dziecko do lat czterech.

<Art. 65a.

1. **Żołnierz zawodowy ma prawo do urlopu wychowawczego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy.**
2. **Żołnierzowi zawodowemu korzystającemu z urlopu wychowawczego nie wypłaca się uposażenia i innych należności pieniężnych, z wyjątkiem określonych w art. 83, art. 85 i art. 94 – 98.**
3. **Żołnierzowi zawodowemu korzystającemu z urlopu wychowawczego przysługują, w okresie korzystania z tego urlopu, świadczenia określone w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.).**
4. **W przypadku gdy urlop wychowawczy trwa do dwunastu miesięcy, żołnierz zawodowy pozostaje na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym.**
5. **W przypadku gdy okres urlopu wychowawczego jest dłuższy niż określony w ust. 4, żołnierza zawodowego przenosi się do rezerwy kadrowej. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.**
6. **Żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 5, po zakończeniu lub zrezygnowaniu przez niego z urlopu wychowawczego w czasie jego trwania, jeżeli nie ma możliwości wyznaczenia go na stanowisko służbowe, pozostawia się w rezerwie kadrowej przez okres nie krótszy niż sześć miesięcy.>**

Art. 66.

1. Żołnierze zawodowi otrzymują umundurowanie, wyekwipowanie i uzbrojenie oraz, w określonych przypadkach, wyżywienie albo równoważnik pieniężny w zamian za te należności.
2. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

[1) szczegółowe warunki i normy umundurowania oraz wyekwipowania, w tym w ubiory cywilne, żołnierzy zawodowych;]

<1) szczegółowe warunki i normy umundurowania oraz wyekwipowania, w tym w ubiory cywilne, żołnierzy zawodowych, a także organy właściwe w sprawach zaopatrywania w te przedmioty;>

2) szczegółowe warunki i normy uzbrojenia żołnierzy zawodowych;

3) przypadki, w których żołnierzom zawodowym przysługuje bezpłatne wyżywienie, i normy tego wyżywienia.

Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać specyfikę umundurowania poszczególnych rodzajów wojsk i służb oraz charakter wykonywania zadań służbowych. Rozporządzenie, określając szczegółowe warunki i normy umundurowania, wyekwipowania, uzbrojenia, a także wyżywienia, powinno ustalać w szczególności rodzaje tych norm oraz krąg żołnierzy zawodowych uprawnionych do bezpłatnego wyżywienia.

3. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za umundurowanie i wyekwipowanie, w tym za ubiory cywilne, niewydane w naturze, oraz warunki i tryb ich wypłacania, a także organy właściwe w tych sprawach;

2) wysokość równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za bezpłatne wyżywienie, niewydane w naturze, oraz warunki i tryb ich wypłacania, a także organy właściwe w tych sprawach.

4. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 3, powinno w szczególności uwzględniać rodzaje umundurowania i wyekwipowania żołnierzy zawodowych, którym ono przysługuje, i terminy wypłacania równoważnika. Ponadto powinno określać warunki wypłacania równoważnika w przypadku szycia przedmiotów wydawanych w naturze, szytych na miarę i za wykonywanie (uzupełnienie) haftów. W rozporządzeniu należy określić sposób postępowania w przypadku konieczności wykonania poprawek krawieckich i zasady wypłacania równoważnika za przedłużenie okresu używalności należnych przedmiotów wydawanych w naturze. Rozporządzenie powinno uregulować tryb postępowania w stosunku do żołnierzy zawodowych, którzy nie wykorzystują równoważnika zgodnie z jego przeznaczeniem. W rozporządzeniu należy określić wysokość poszczególnych równoważników. W zakresie równoważników pieniężnych przysługujących w zamian za bezpłatne wyżywienie rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać żołnierzy zawodowych, którym przysługuje równoważnik pieniężny w zamian za to wyżywienie, i przypadki jego wypłacania oraz warunki określania jego wartości pieniężnej i przysługującej wysokości.

[Art. 67.

1. *Żołnierze zawodowi są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i korzystają ze świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.).*

2. *Żołnierzom zawodowym przysługują bezpłatne badania profilaktyczne na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317 oraz z 2006 r. Nr 141, poz. 1011).*

3. *Żołnierzy zawodowych skierowanych do służby poza granicami państwa obejmuje się bezpłatnymi badaniami lekarskimi i szczepieniami profilaktycznymi.*
4. *Żołnierzy zawodowych powracających do kraju po zakończeniu służby poza granicami obejmuje się bezpłatnymi badaniami, z możliwością skierowania na turnusy leczniczo-profilaktyczne.*
5. *Turnusy leczniczo-profilaktyczne obejmują działania leczniczo-rehabilitacyjne, którym podlegają żołnierze zawodowi chorzy lub ranni po wyleczeniu oraz którzy doznali urazu psychicznego, zapewniając im fachową opiekę leczniczo-profilaktyczną.*
6. *Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:*
 - 1) *zakres badań lekarskich, o których mowa w ust. 3 i 4;*
 - 2) *rodzaje i wzory dokumentów wystawionych po przeprowadzeniu obowiązujących badań przed wyjazdem i po zakończeniu służby poza granicami państwa;*
 - 3) *kalendarz obowiązujących szczepień przed wyjazdem do służby poza granicami państwa;*
 - 4) *grupy żołnierzy zawodowych, którzy kierowani są na turnusy leczniczo-profilaktyczne;*
 - 5) *tryb kierowania żołnierzy zawodowych na turnusy leczniczo-profilaktyczne oraz program tych turnusów.*
7. *Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 6, powinno określić w szczególności jednostki organizacyjne wykonujące badania oraz wzory i rodzaje wydawanych dokumentów. Rozporządzenie ustali także organ kierujący żołnierzami na turnusy leczniczo-profilaktyczne oraz miejsce i szczegółowy program turnusów. Przedstawiony kalendarz szczepień musi być zgodny z obowiązującymi przepisami sanitarnymi. Rozporządzenie powinno przewidywać możliwości ewentualnego dalszego leczenia (rehabilitacji) żołnierzy po zakończeniu pobytu na turnusie leczniczo-profilaktycznym.]*

<Art. 67.

1. **Żołnierze zawodowi są objęci obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i korzystają ze świadczeń na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.).**
2. **Żołnierzom zawodowym przysługują coroczne bezpłatne badania profilaktyczne na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o służbie medycyny pracy (Dz. U. z 2004 r. Nr 125, poz. 1317, z 2006 r. Nr 141, poz. 1011 oraz z 2008 r. Nr 220, poz. 1416 i Nr 234, poz. 1570).**
3. **Żołnierzom zawodowym w trakcie szkoleń poligonowych i ćwiczeń wojskowych (rejsów, lotów) przysługują bezpłatne świadczenia zdrowotne i bezpłatne zaopatrzenie w produkty lecznicze znajdujące się w wykazach leków podstawowych i uzupełniających oraz leki recepturowe, a także produkty lecznicze i wyroby medyczne oznaczone symbolem OTC określone w przepisach wydanych na podstawie art. 69b ust. 4 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.**
4. **Żołnierze zawodowi skierowani do służby poza granicami państwa podlegają bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym oraz szczepieniom ochronnym.**

5. Żołnierze zawodowi powracający do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa podlegają bezpłatnym badaniom lekarskim i psychologicznym, z możliwością skierowania na turnusy leczniczo-profilaktyczne.
6. Turnusy leczniczo-profilaktyczne obejmują działania leczniczo-rehabilitacyjne, oraz profilaktyki zdrowotnej w tym profilaktyki psychologicznej, którym podlegają żołnierze zawodowi chorzy lub ranni oraz którzy doznali urazu psychicznego lub wymaga tego ich stan psychofizyczny.
7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) zakres świadczeń zdrowotnych, o których mowa w ust. 3-5, oraz jednostki organizacyjne dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej udzielające świadczeń zdrowotnych żołnierzom zawodowym;
 - 2) zakres i tryb kontroli zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne, o których mowa w ust. 3;
 - 3) rodzaje i wzory dokumentów wystawianych po przeprowadzeniu obowiązkowych badań przed wyjazdem i po zakończeniu służby poza granicami państwa;
 - 4) wykaz i kalendarz obowiązkowych szczepień ochronnych przed wyjazdem do pełnienia służby poza granicami państwa;
 - 5) tryb kierowania żołnierzy zawodowych na turnusy leczniczo-profilaktyczne oraz ramowy program tych turnusów;
 - 6) sposób prowadzenia dyspenseryzacji w ramach badań profilaktycznych, o których mowa w ust. 2, oraz wzór karty intensywnego nadzoru dyspenseryzacyjnego.
8. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 7, powinno określić w szczególności grupy zdrowotne, wykaz chorób i schorzeń, zakres konsultacji specjalistycznych i badań dodatkowych, w tym laboratoryjnych w celu prowadzenia dyspenseryzacji. Rozporządzenie powinno uwzględniać poprawność i celowość wydawania produktów leczniczych i wyrobów medycznych oraz racjonalność gospodarowania tymi wyrobami i produktami.>

<Art. 67a.

1. Żołnierzom zawodowym przysługują bezpłatne świadczenia dentystyczne oraz materiały stomatologiczne:
 - 1) w razie wypadku pozostającego w związku z pełnieniem czynnej służby wojskowej, albo choroby powstałej w związku ze szczególnymi właściwościami lub warunkami tej służby oraz na określonych stanowiskach służbowych, które wymagają zapewnienia świadczeń stomatologicznych, także z użyciem implantów zębowych;
 - 2) w okresie przygotowywania do pełnienia służby poza granicami państwa;
 - 3) przez okres sześciu miesięcy po powrocie do kraju po zakończeniu służby poza granicami państwa;
 - 4) w przypadku pełnienia służby w warunkach zwiększających ryzyko powstawania schorzeń stomatologicznych, także z użyciem implantów zębowych.

2. **Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wykaz dodatkowych świadczeń zdrowotnych lekarza dentysty i materiałów stomatologicznych, o których mowa w ust. 1, rodzaj dokumentów potwierdzających uprawnienia do tych świadczeń oraz jednostki organizacyjne, dla których organem założycielskim jest Minister Obrony Narodowej udzielające świadczeń zdrowotnych i tryb kierowania do nich żołnierzy zawodowych, mając na względzie specyfikę służby wojskowej żołnierzy zawodowych, a także warunki i właściwości służby uzasadniające udzielanie świadczeń dentystycznych.**

Art. 67b.

1. **Żołnierze zawodowi podlegają bezpłatnym szczepieniom ochronnym.**
2. **Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, program szczepień ochronnych dla żołnierzy zawodowych w formie kalendarza szczepień ochronnych oraz sposób rejestracji przeprowadzanych szczepień ochronnych, z uwzględnieniem specyfiki służby wojskowej, a także konieczności utworzenia centralnego rejestru szczepień żołnierzy zawodowych.**

Art. 67c.

Świadczenia, o których mowa w art. 24 ust. 7 pkt 2 oraz art. 67-67b, są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.>

[Art. 68.

1. *Żołnierzowi zawodowemu oraz jego małżonkowi i dzieciom pozostającym na jego utrzymaniu przysługuje prawo do bezpłatnego przejazdu raz w roku do wybranej miejscowości w kraju i z powrotem. Koszty przejazdu pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.*
2. *W razie niewykorzystania przysługującego przejazdu żołnierz zawodowy oraz inne osoby uprawnione, o których mowa w ust. 1, otrzymują zryczałtowany ekwiwalent pieniężny w kwocie odpowiadającej cenie biletu pociągu pospiesznego na odległość jednego tysiąca kilometrów, z uwzględnieniem przysługującej klasy pociągu i posiadanych uprawnień do przejazdów ulgowych.*
3. *Żołnierzowi zawodowemu korzystającemu z zakwaterowania tymczasowego i posiadającemu małżonka lub dzieci pozostające na jego utrzymaniu przysługuje raz w miesiącu prawo do bezpłatnego przejazdu do miejsca zamieszkania tych osób i z powrotem. Koszty przejazdu pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.*
4. *Osobom, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane także inne świadczenia socjalno-bytowe w postaci pomocy finansowej i rzeczowej.*
5. *Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:*
 - 1) *szczegółowe warunki i tryb korzystania z uprawnień, o których mowa w ust. 1-3;*
 - 2) *rodzaj i zakres świadczeń, o których mowa w ust. 4.*
6. *Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 5, powinno w szczególności określić formę realizacji prawa do przejazdu, którego koszt pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej, z uwzględnieniem przejazdu środkiem transportu wybranym przez żołnierza zawodowego, i sposób wyznaczania trasy przejazdu oraz obliczania kosztów tego przejazdu, a także termin wypłaty ekwiwalentu w przypadku niewykorzystania przysługującego przejazdu. W przypadku świadczeń socjalno-bytowych*

rozporządzenie powinno w szczególności określać rodzaj i zakres podmiotowy świadczenia, warunki korzystania z tego świadczenia, sposób jego realizacji, a w przypadku świadczeń finansowych ich wysokość, sposób obliczania, terminy rozliczeń oraz terminy ich wypłaty.]

<Art. 68.

- 1. Żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, który w miejscu pełnienia służby lub w miejscowości pobliskiej w rozumieniu przepisów o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych korzysta z zakwaterowania tymczasowego bez prawa zamieszkiwania z członkami rodziny, przysługuje dodatek za rozłękę i zwrot kosztów przejazdów odbywanych nie częściej niż raz w miesiącu do miejsca zamieszkiwania członków rodziny i z powrotem.**
- 2. Żołnierzowi zawodowemu zamieszkującemu poza miejscem pełnienia służby przysługuje prawo do zwrotu kosztów codziennych dojazdów z miejsca zamieszkiwania do miejsca pełnienia służby i z powrotem.**
- 3. W formie ryczałtów miesięcznych ustala się dodatek za rozłękę, o którym mowa w ust. 1, oraz zwrot kosztów codziennych dojazdów, o którym mowa w ust. 2.**
- 4. Zwrot kosztów przejazdów, o którym mowa w ust. 1, ustala się w wysokości równoważności ceny biletu za przejazd środkami komunikacji publicznej, z uwzględnieniem przysługującej żołnierzowi zawodowemu ulgi, niezależnie od tytułu, z jakiego ulga ta przysługuje.**
- 5. Należności i świadczenia określone w ust. 1 i 2 nie przysługują w przypadku, gdy żołnierzowi zawodowemu przyznano świadczenie mieszkaniowe, a także żołnierzowi zawodowemu pełniącemu służbę poza granicami państwa.**
- 6. Żołnierzowi zawodowemu posiadającemu członków rodziny, o których mowa w ust. 1, mogą być przyznane także inne świadczenia socjalno-bytowe w postaci pomocy finansowej i rzeczowej.**
- 7. Należności i świadczenia określone w ust. 1 i 2 oraz ust. 6 pokrywa się z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.**
- 8. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:**
 - 1) wysokość dodatku za rozłękę oraz zwrotu kosztów przejazdów i dojazdów, o których mowa w ust. 1 i 2, a także szczegółowe warunki i tryb korzystania z tych uprawnień;**
 - 2) rodzaj, wysokość i zakres świadczeń, o których mowa w ust. 6, a także warunki korzystania z tych świadczeń.**
- 9. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 8, powinno w szczególności określić wysokość dodatku za rozłękę, uzależnioną od stawki diety określonej w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, oraz wysokość kosztów przejazdów i codziennych dojazdów, o których mowa w ust. 1 i 2, uzależniając ich wysokość od kosztów przejazdów publicznymi środkami komunikacji, a także przypadki, w których z powodu niewykonywania przez żołnierza zawodowego zadań służbowych w miejscu pełnienia służby należności te nie będą wypłacane. W przypadku świadczeń socjalno-bytowych, o których mowa w ust. 6,**

rozporządzenie powinno w szczególności przewidzieć, że świadczenia te są przeznaczone na zakup lub dofinansowanie usług związanych z wypoczynkiem albo rehabilitacją żołnierza zawodowego lub członków jego rodziny, a także uzależnić wysokość tych świadczeń od poziomu dochodów uzyskiwanych na członka rodziny żołnierza zawodowego, w tym także sposób określania wysokości tych dochodów oraz przewidzieć możliwość wypłaty zaliczek na realizację świadczeń socjalno-bytowych i terminy ich rozliczania.>

Art. 72.

1. Uposażenie żołnierzy zawodowych składa się z uposażenia zasadniczego i dodatków do uposażenia.
2. Z tytułu pełnienia zawodowej służby wojskowej żołnierz zawodowy otrzymuje tylko jedno uposażenie.
- <3. Żołnierzowi zawodowemu powołanemu do zawodowej służby wojskowej w trakcie miesiąca kalendarzowego, w którym pełnił inną formę czynnej służby wojskowej, przysługuje odpowiednie wyrównanie uposażenia.>**

Art. 73.

1. Żołnierze zawodowi otrzymują następujące inne należności pieniężne:
 - 1) zasiłki na zagospodarowanie;
 - 2) dodatkowe uposażenie roczne;
 - [3) nagrody i zapomogi;]*
 - <3) nagrody uznaniowe i zapomogi;>**
 - 4) nagrody jubileuszowe;
 - 5) należności za podróże i przeniesienia służbowe;
 - 6) gratyfikacje urlopowe;
 - 7) dodatkowe wynagrodzenie za dodatkowo powierzone czasowe pełnienie obowiązków służbowych i za wykonywanie czynności powierzonych wykraczających poza zadania wynikające z zajmowanego stanowiska służbowego;
 - 8) należności związane z pełnieniem zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa;
 - 9) należności związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej.
2. W razie śmierci żołnierza zawodowego lub członka jego rodziny przysługują:
 - 1) zasiłek pogrzebowy;
 - 2) odprawa pośmiertna;
 - 3) pokrycie kosztów pogrzebu z części budżetu państwa, której dysponentem jest Minister Obrony Narodowej.

Art. 74.

1. Wypłaty uposażenia oraz innych należności, o których mowa w art. 73, dokonuje jednostka wojskowa lub instytucja cywilna, na której zaopatrzeniu finansowym żołnierz pozostaje, z zastrzeżeniem ust. 2.

[2. Żołnierzowi pełniącemu służbę w instytucji cywilnej oraz w jednostce organizacyjnej, dla której Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim albo nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej, niebędącej jednostką budżetową:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie,
- 2) nagrodę jubileuszową,
- 3) gratyfikację urlopową,
- 4) należności za przeniesienie służbowe,
- 5) należności związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, z wyjątkiem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,
- 6) należności i świadczenia pośmiertne, o których mowa w art. 73 ust. 2

- wypłaca wojskowa jednostka budżetowa, na której zaopatrzeniu logistycznym żołnierz pozostaje.]

<2. Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe w instytucji cywilnej oraz w jednostce organizacyjnej, dla której Minister Obrony Narodowej jest organem założycielskim, albo nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej, niebędącej jednostką budżetową:

- 1) zasiłek na zagospodarowanie,
- 2) nagrody uznaniowe i zapomogi przyznawane przez Ministra Obrony Narodowej,
- 3) nagrodę jubileuszową,
- 4) gratyfikację urlopową,
- 5) należności za przeniesienie służbowe,
- 6) należności związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, z wyjątkiem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe,
- 7) należności i świadczenia pośmiertne, o których mowa w art. 73 ust. 2

– wypłaca wojskowa jednostka budżetowa, na której zaopatrzeniu żołnierz pozostaje.>

Art. 75.

1. Roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne.

2. Bieg przedawnienia roszczenia z tytułu prawa do uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, przerywa:

- 1) każda czynność przed organem właściwym do rozpatrzenia roszczenia podjęta bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia roszczenia;
- 2) uznanie roszczenia.

[3. W razie zwłoki w wypłacie uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, żołnierzowi zawodowemu przysługują odsetki ustawowe od dnia, w którym uposażenie lub inna należność pieniężna stały się wymagalne.]

<3. W razie zwłoki w wypłacie uposażenia i innych należności, o których mowa w art. 73, żołnierzowi zawodowemu przysługują odsetki ustawowe od dnia, w którym uposażenie lub inna należność pieniężna stały się wymagalne. O odsetkach

ustawowych orzeka w decyzji administracyjnej organ właściwy w sprawie przyznania uposażenia lub innej należności.>

[Art. 77.

Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, pobrane przez żołnierza zawodowego, przysługujące mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlegają zwrotowi, jeżeli dalsze przepisy nie stanowią inaczej.]

<Art. 77.

Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, pobrane przez żołnierza zawodowego, przysługujące mu według zasad obowiązujących w dniu wypłaty, nie podlegają zwrotowi.>

Art. 80.

1. Żołnierze zawodowi otrzymują następujące dodatki do uposażenia zasadniczego:

- 1) dodatek specjalny - za szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej;
- 2) dodatek służbowy - za pełnienie zawodowej służby wojskowej na określonych stanowiskach dowódczych i kierowniczych lub samodzielnych albo w określonych jednostkach wojskowych;
- 3) dodatek za długoletnią służbę wojskową.

<1a. Żołnierzom zawodowym pełniącym służbę w korpusach podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych przyznaje się dodatek motywacyjny – za uzyskanie w opinii służbowej oceny bardzo dobrej oraz posiadanie odpowiedniej klasy kwalifikacyjnej, o której mowa w art. 46a.>

2. W przypadku, gdy miesięczne uposażenie żołnierza zawodowego pełniącego zawodową służbę wojskową na stanowisku służbowym sędziego sądu wojskowego albo asesora lub prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury jest niższe od miesięcznego wynagrodzenia przysługującego na równorzędnym stanowisku sędziego sądu powszechnego albo asesora lub prokuratora powszechnej jednostki organizacyjnej prokuratury, żołnierzowi przysługuje dodatek wyrównawczy w wysokości różnicy między tym wynagrodzeniem a uposażeniem należnym na zajmowanym stanowisku.
3. Dodatki do uposażenia zasadniczego mogą być ustalone w stawkach miesięcznych, dziennych albo za wykonanie określonych czynności; dodatki ustalone w stawkach miesięcznych są dodatkami o charakterze stałym.
4. Dodatki do uposażenia przyznaje, w formie decyzji, organ, o którym mowa w art. 104.
5. Organ, który przyznał dodatek do uposażenia, w przypadku niewykonywania zadań uzasadniających wypłacanie dodatku, może zawiesić, obniżyć albo wstrzymać jego wypłacanie, w formie decyzji.
- 5a. Żołnierzowi zawodowemu spełniającemu równocześnie warunki do otrzymywania dodatków specjalnych o charakterze stałym z kilku tytułów, przysługuje jeden dodatek specjalny w wyższej stawce miesięcznej. Przepis stosuje się odpowiednio w przypadku zbiegu uprawnień do dodatku służbowego.
- 5b. Żołnierzowi zawodowemu, który otrzymywał dodatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, przyznaje się te dodatki w ostatnim miesiącu pełnienia służby, w wysokości uzależnionej od okresu ich otrzymywania.

6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki otrzymywania dodatków do uposażenia zasadniczego oraz ich wysokość. Rozporządzenie powinno przede wszystkim określić szczególne właściwości lub warunki pełnienia zawodowej służby wojskowej uprawniające żołnierzy zawodowych do otrzymywania dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, stanowiska służbowe, których zajmowanie uprawnia do dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz okresy czynnej służby wojskowej, od których jest uzależniona wysokość dodatku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, a także szczegółowe warunki i tryb ich przyznawania, zawieszania, obniżania i wstrzymywania.
7. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki otrzymywania dodatku wyrównawczego, o którym mowa w ust. 2, z uwzględnieniem określenia składników uposażenia i wynagrodzenia przyjmowanych przy obliczaniu dodatku wyrównawczego, oraz sposób ustalania porównywanego wynagrodzenia asesorów wynikający z obowiązujących żołnierzy zawodowych zasad opłacania składek na powszechne obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe, a także terminy wypłacania tego dodatku.

Art. 81.

1. Uposażenie zasadnicze i dodatki o charakterze stałym są wypłacane miesięcznie z góry, w pierwszym dniu roboczym miesiąca, za który przysługują.
- [2. Dodatki do uposażenia zasadniczego inne niż wymienione w ust. 1 wypłaca się nie później niż do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym żołnierz zawodowy spełnił warunki uzasadniające ich przyznanie.]
- <2. Dodatki do uposażenia zasadniczego, inne niż wymienione w ust. 1, wypłaca się nie później niż do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym żołnierz zawodowy spełnił warunki uzasadniające ich przyznanie. W przypadku dodatków do uposażenia wypłacanych żołnierzom zawodowym za czynności wykonywane w okresie roku kalendarzowego, dodatki te wypłaca się w pierwszym kwartale następnego roku kalendarzowego.>**
3. Inne należności, o których mowa w art. 73, wypłaca się w terminie czternastu dni od dnia, w którym żołnierz zawodowy spełnił warunki uzasadniające otrzymanie tych należności albo właściwy organ podjął decyzję o przyznaniu żołnierzowi tych należności, w przypadku gdy przyznanie prawa do należności lub określenie ich wysokości jest uzależnione od wydania takiej decyzji, z zastrzeżeniem art. 83 ust. 5, art. 92 ust. 2 i art. 96 ust. 6.
4. Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, są płatne bezpośrednio do rąk żołnierza zawodowego, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Uposażenie i inne należności, o których mowa w art. 73, mogą być wypłacane w formie bezgotówkowej, na warunkach ustalonych w pisemnym porozumieniu między płatnikiem i żołnierzem zawodowym.

[Art. 82.

1. *Żołnierzowi zawodowemu, z którym po raz pierwszy zawarto kontrakt na pełnienie służby stałej lub kontrakt na pełnienie służby terminowej przez okres nie krótszy niż pięć lat, przysługuje zasiłek na zagospodarowanie po objęciu stanowiska służbowego.*

2. *Zasilek na zagospodarowanie przysługuje w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.]*

<Art. 82.

1. **Żołnierz zawodowy powołany po raz pierwszy do pełnienia zawodowej służby wojskowej otrzymuje zasilek na zagospodarowanie, w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.**
2. **Zasilek na zagospodarowanie przyznaje się:**
- 1) **żołnierzowi służby stałej – po objęciu stanowiska służbowego;**
 - 2) **żołnierzowi służby kontraktowej – po zawarciu drugiego kontraktu.>**

Art. 83.

1. Żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową przez okres całego roku kalendarzowego nabywa prawo do dodatkowego uposażenia rocznego w wysokości jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym.
- [1a. Żołnierz zawodowy, o którym mowa w art. 20 ust. 1a, nabywa prawo do dodatkowego uposażenia rocznego w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy kalendarzowych, za które żołnierzowi przysługiwało uposażenie miesięczne w pełnej wysokości.]*
- <1a. Żołnierz zawodowy, o którym mowa w art. 20 ust. 1a i art. 65a, nabywa prawo do dodatkowego uposażenia rocznego w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy kalendarzowych, za które żołnierzowi przysługiwało uposażenie miesięczne w pełnej wysokości.>**
2. W razie pełnienia przez żołnierza zawodowego zawodowej służby wojskowej przez część roku kalendarzowego dodatkowe uposażenie roczne przysługuje w wysokości proporcjonalnej do liczby miesięcy kalendarzowych, za które żołnierzowi przysługiwało uposażenie miesięczne w pełnej wysokości.
3. Żołnierzowi zawodowemu powołanemu do zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego dodatkowe uposażenie roczne za ten rok przysługuje, jeżeli żołnierz pełnił służbę przez okres co najmniej sześciu miesięcy kalendarzowych.
- 3a. Żołnierzowi, o którym mowa w ust. 1a, który w roku zwolnienia z zawodowej służby wojskowej nie nabył prawa do dodatkowego uposażenia rocznego, w przypadku zwolnienia go z zawodowej służby wojskowej, w razie spełniania warunków do przyznania emerytury wojskowej lub wojskowej renty inwalidzkiej, przysługuje dodatkowe uposażenie roczne w wysokości 1/12 miesięcznego uposażenia przysługującego w ostatnim miesiącu pełnienia zawodowej służby wojskowej.
4. Dodatkowe uposażenie roczne nie przysługuje w przypadku:
- 1) nieobecności żołnierza zawodowego w służbie przez okres dłuższy niż dwa dni robocze w ciągu roku, która nie została usprawiedliwiona;
 - 2) zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 6 i 11-14.
5. Dodatkowe uposażenie roczne wypłaca się nie później niż w okresie pierwszych trzech miesięcy roku kalendarzowego następującego po roku, za który przysługuje to uposażenie, przyjmując za podstawę jego obliczenia uposażenie zasadnicze wraz z dodatkami o charakterze stałym należne w dniu 31 grudnia roku kalendarzowego, za który uposażenie przysługuje. W przypadku zwolnienia żołnierza zawodowego z zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego podstawę obliczenia

dodatkowego uposażenia rocznego stanowi uposażenie należne żołnierzowi w ostatnim dniu pełnienia służby.

6. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania dodatkowego uposażenia rocznego. Rozporządzenie powinno w szczególności określać tryb przyznawania i terminy wypłacania dodatkowego uposażenia rocznego.

Art. 84.

1. Żołnierzom zawodowym mogą być przyznawane:

[1) nagrody - w szczególności w związku z przejawianiem inicjatywy w służbie albo wykonywaniem zadań służbowych wymagających szczególnie dużego nakładu pracy, w tym poza określonym czasem służby, w skróconych terminach lub warunkach szczególnie utrudnionych;]

<1) nagrody uznaniowe – w szczególności w związku z przejawianiem inicjatywy w służbie albo wykonywaniem zadań służbowych wymagających szczególnie dużego nakładu pracy, w tym poza określonym czasem służby, w skróconych terminach lub warunkach szczególnie utrudnionych;>

2) zapomogi - w przypadku zdarzeń losowych, klęsk żywiołowych, długotrwałej choroby lub śmierci członka rodziny oraz z innych przyczyn powodujących istotne pogorszenie warunków materialnych.

- 1a. W razie zaginięcia żołnierza zawodowego w związku z wykonywaniem zadań służbowych lub śmierci żołnierza zawodowego Minister Obrony Narodowej przyznaje zapomogę małżonkowi, dzieciom pozostającym na utrzymaniu żołnierza zawodowego lub jego rodzicom.

<1b. Nagrody uznaniowe i zapomogi, o których mowa w ust. 1 i 1a, wypłaca się z tworzonego na ten cel funduszu, którego wysokość nie może być niższa niż 2,5% planowanych na dany rok kalendarzowy środków na uposażenia żołnierzy zawodowych.

- 1c. Minister Obrony Narodowej z pozostających w jego dyspozycji środków funduszu, o którym mowa w ust. 1b, może przyznawać nagrody uznaniowe i zapomogi żołnierzom zawodowym bez względu na miejsce pełnienia przez nich zawodowej służby wojskowej.>**

[2. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, zasady tworzenia i wysokość funduszu na nagrody i zapomogi, z uwzględnieniem jednostek wojskowych, w których tworzy się fundusz, sposobu ustalania środków finansowych przeznaczonych na nagrody i zapomogi, a także sposobu ustalania wielkości środków pozostających w dyspozycji dowódców jednostek wojskowych.]

<2. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość funduszu na nagrody uznaniowe i zapomogi oraz źródła jego finansowania, a także sposób ustalania wysokości środków tego funduszu pozostających w dyspozycji dowódców jednostek wojskowych, o których mowa w art. 104, oraz sposób zwiększania tego funduszu w trakcie roku kalendarzowego, uwzględniając formę organizacyjno-prawną jednostki wojskowej, w której tworzony jest fundusz.>

3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki przyznawania żołnierzom zawodowym nagród i zapomóg oraz zapomóg w sytuacjach, o których mowa w ust. 1a, uwzględniając okoliczności uzasadniające przyznanie nagrody lub zapomogi i tryb postępowania w tych sprawach.

[Art. 86.

1. *Żołnierzowi zawodowemu przeniesionemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej w innej miejscowości albo skierowanemu do wykonywania zadań służbowych poza stałym miejscem pełnienia służby lub miejscem zamieszkania przysługują należności za przeniesienia i podróże służbowe.*
2. *Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz tryb przyznawania należności za przeniesienia i podróże służbowe, z uwzględnieniem sposobu obliczania czasu podróży służbowej oraz rodzaju należności i sposobu ustalania ich wysokości oraz terminów i trybu wypłaty tych należności.*

Art. 87.

1. *Żołnierzowi zawodowemu przysługuje raz w roku prawo do gratyfikacji urlopowej.*
2. *Przy ustalaniu wysokości gratyfikacji urlopowej uwzględnia się również małżonka, a także dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego.*
3. *Wysokość gratyfikacji urlopowej dla jednej osoby uwzględnianej przy ustalaniu jej wysokości nie może być niższa niż 30 % najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego.*
4. *Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki wypłacania gratyfikacji urlopowej, z uwzględnieniem terminów i trybu jej wypłacania.]*

<Art. 86.

1. **Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe poza miejscowością stanowiącą siedzibę jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału, w której żołnierz zajmował dotychczas stanowisko służbowe przysługują:**
 - 1) **ryczałt z tytułu przeniesienia;**
 - 2) **diety – za czas przejazdu i pierwszą dobę pobytu w nowym miejscu pełnienia służby;**
 - 3) **ryczałt na pokrycie kosztów przejazdu z miejsca stałego zamieszkania do nowego miejsca pełnienia służby.**
2. **W przypadku przesiedlenia się żołnierza zawodowego, o którym mowa w ust. 1, do nowego miejsca pełnienia służby, przysługują mu ponadto:**
 - 1) **zasilek osiedleniowy;**
 - 2) **zwrot kosztów przewozu urządzeń domowych.**
3. **Należności, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2 pkt 1, przysługujące żołnierzowi zawodowemu pozostającemu w związku małżeńskim lub posiadającemu dzieci pozostające na jego utrzymaniu, ustala się z uwzględnieniem członków rodziny przesiedlających się z żołnierzem do nowego miejsca pełnienia służby.**

4. Zasilek osiedleniowy nie przysługuje żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu na stanowisko służbowe w miejscowości, w której żołnierz lub jego małżonek posiada dom lub samodzielny lokal mieszkalny albo jest on zameldowany na pobyt stały.
5. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do żołnierza zawodowego wyznaczonego na stanowisko służbowe poza granicami państwa.
6. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do żołnierza zawodowego, który przesiedlił się do innej miejscowości w związku ze zmianą stałego miejsca stacjonowania jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału.
7. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu przez dowódcę jednostki wojskowej do wykonywania zadań służbowych poza stałym miejscem pełnienia służby, w kraju lub poza granicami państwa, przysługują następujące należności za podróże służbowe:
 - 1) diety;
 - 2) zwrot kosztów:
 - a) przejazdu na trasie od stałego miejsca pełnienia służby do miejscowości stanowiącej cel skierowania i z powrotem,
 - b) noclegów lub ryczałt za nocleg,
 - c) dojazdu środkami komunikacji miejscowej w formie ryczałtu;
 - 3) zwrot innych niezbędnych i udokumentowanych wydatków poniesionych w związku ze skierowaniem.
8. Należności, o których mowa w ust. 7, nie przysługują żołnierzowi zawodowemu wykonującemu zadania służbowe w składzie załogi jednostki pływającej albo przebywającemu na tej jednostce – za czas wykonywania przez niego zadań służbowych na morzu i w portach.
9. Dieta nie przysługuje za czas pobytu w stałym miejscu pełnienia służby, miejscu zamieszkania lub na leczeniu w zakładzie opieki zdrowotnej, a także jeżeli na podstawie odrębnych przepisów żołnierz z tytułu odbywania podróży służbowej otrzymał bezpłatne wyżywienie lub równoważnik pieniężny w zamian za wyżywienie.
10. Przepisów ust. 9 nie stosuje się do żołnierza zawodowego wykonującego zadania służbowe polegające na uczestniczeniu w ćwiczeniach i szkoleniach polygonowych, a także przebywającego poza stałym miejscem pełnienia służby w związku z czasową zmianą miejsca postoju jednostki wojskowej lub wydzielonego pododdziału.
11. Żołnierzowi zawodowemu wykonującemu zadania służbowe na terenie kraju przysługuje zwrot kosztów przejazdów do miejscowości zamieszkania w czasie wolnym od wykonywania czynności służbowych tylko wtedy, gdy spowoduje to zmniejszenie łącznych kosztów podróży, o których mowa w ust. 7. Warunek ten nie dotyczy żołnierza wykonującego zadania służbowe w okresie dłuższym niż dziesięć dni.
12. Zwrot kosztów noclegu lub ryczałt za nocleg, o których mowa w ust 7 pkt 2 lit. b, nie przysługuje:
 - 1) za czas przejazdu wagonem sypialnym lub z miejscami do leżenia oraz za czas pobytu w stałym miejscu pełnienia służby, zamieszkania lub zameldowania na pobyt stały;

- 2) w przypadku gdy z miejscowości stanowiącej cel podróży służbowej istnieje dogodne połączenie komunikacyjne umożliwiające codzienny powrót do stałego miejsca pełnienia służby lub miejscowości zamieszkania albo zameldowania na pobyt stały;
 - 3) w przypadku wykonywania zadań służbowych w porze nocnej albo zapewnienia żołnierzowi bezpłatnego noclegu;
 - 4) w przypadkach określonych w ust. 10.
13. Ryczałt, o którym mowa w ust. 7 pkt 2 lit. c, nie przysługuje, jeżeli żołnierz odbywa podróż służbową pojazdem służbowym albo gdy nie ponosi kosztów, na których pokrycie przeznaczony jest ten ryczałt.
14. Kwotę należności przysługujących żołnierzowi zawodowemu z tytułu zagranicznej podróży służbowej zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych otrzymanych od strony zagranicznej na cele związane z finansowaniem kosztów tej podróży.
15. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki przyznawania należności, o których mowa w ust. 1, 2 i 7, oraz rodzaj należności, o których mowa w ust. 7 pkt 3. Rozporządzenie powinno w szczególności określić sposób obliczania czasu podróży służbowej, sposób obliczania należności za przeniesienia i podróże służbowe, a także terminy i tryb ich wypłacania, uwzględniając możliwość wypłaty żołnierzom zawodowym zaliczek na cele związane z finansowaniem kosztów podróży służbowych i terminy ich rozliczania.

Art. 87.

1. Żołnierzowi zawodowemu przysługuje raz w roku prawo do gratyfikacji urlopowej.
2. Żołnierzowi zawodowemu powołanemu do zawodowej służby wojskowej w trakcie roku kalendarzowego gratyfikacja urlopowa za ten rok przysługuje, jeżeli pełnił służbę przez okres co najmniej sześciu miesięcy kalendarzowych.
3. Przy ustalaniu wysokości gratyfikacji urlopowej uwzględnia się również małżonka, a także dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego.
4. Wysokość gratyfikacji urlopowej na jedną osobę uwzględnianą przy ustalaniu jej wysokości nie może być niższa niż 35% najniższego uposażenia zasadniczego żołnierza zawodowego.
5. W razie zbiegu uprawnień do gratyfikacji urlopowej żołnierzy zawodowych pozostających w związku małżeńskim, przy ustalaniu wysokości gratyfikacji nie uwzględnia się małżonka, a dzieci pozostające na ich utrzymaniu uwzględnia się przy ustalaniu gratyfikacji tylko jednego z małżonków.
6. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz szczegółowe warunki wypłacania gratyfikacji urlopowej, z uwzględnieniem terminów i trybu jej wypłacania.>

Art. 90.

1. Żołnierzowi zawodowemu, któremu udzielono urlopu okolicznościowego w związku ze sprawowaniem opieki nad najbliższym członkiem rodziny, o którym mowa w art. 62 ust. 12, przysługuje 75 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym, z uwzględnieniem

powstałych w tym czasie zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość, oraz inne należności pieniężne.

[2. *Należności pieniężne określone w art. 83, art. 85 i 94-98, przysługujące żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, albo członkom jego rodziny, wypłaca się w wysokości ustalonej, z uwzględnieniem pełnej kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego żołnierzowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym oraz zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość, powstałych w okresie, w którym żołnierz zawodowy otrzymywał uposażenie w wysokości 75 %.*]

<2. Należności pieniężne określone w art. 83, art. 85 i art. 94 – 98, przysługujące żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, art. 20 ust. 1a oraz art. 65a, albo członkom jego rodziny, wypłaca się w wysokości ustalonej, z uwzględnieniem pełnej kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego żołnierzowi na ostatnio zajmowanym stanowisku służbowym oraz zmian mających wpływ na prawo do uposażenia lub jego wysokość, powstałych w okresie, w którym żołnierz zawodowy otrzymywał uposażenie w wysokości 75% lub nie otrzymywał tego uposażenia.>

[3. *Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do żołnierza zawodowego, o którym mowa w art. 20 ust. 1a oraz członków jego rodziny.*]

Art. 94.

1. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, odprawa w wysokości:

- 1) po roku służby - 100 %,
- 2) po pięciu latach służby - 200 %,
- 3) po dziesięciu latach służby - 300 %

- kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby.

2. Wysokość odprawy, o której mowa w ust. 1 pkt 3, ulega zwiększeniu o 20 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym za każdy rok zawodowej służby wojskowej pełnionej ponad dziesięć lat, nie więcej jednak niż do wysokości 600 %.

3. Do okresu zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 1 i 2, zalicza się okresy pełnienia nieprzerwanej czynnej służby wojskowej, z wyłączeniem okresów zawieszenia w czynnościach służbowych lub tymczasowego aresztowania, chyba że prawomocnym orzeczeniem postępowanie karne lub dyscyplinarne, będące przyczyną zawieszenia lub aresztowania, zostało umorzone bądź żołnierz został uniewinniony na podstawie prawomocnego wyroku lub orzeczenia o uniewinnieniu w postępowaniu dyscyplinarnym.

[4. *Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej wskutek upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ lub niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej albo niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję przysługuje odprawa w wysokości, w przypadku zawarcia kontraktu:*

- 1) *na pełnienie służby stałej - 600 % uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym;*

- 2) na pełnienie służby terminowej - wynikającej z ust. 1 i 2, z tym że za dzień zwolnienia z zawodowej służby wojskowej przyjmuje się ostatni dzień okresu, na jaki zawarto kontrakt.
5. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej na podstawie art. 111 pkt 1, 6, 15 i 16 albo wskutek wypowiedzenia przez żołnierza stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej w czasie trwania kontraktu na pełnienie służby terminowej lub kontraktu na pełnienie służby stałej, jeżeli pełnił zawodową służbę wojskową przez okres krótszy niż dziesięć lat - przysługuje 50 % kwoty odprawy, o której mowa w ust. 1 i 2.]
- <4. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej wskutek upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ lub niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej albo niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję, przysługuje odprawa w wysokości:**
- 1) 600% uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym – w przypadku pełnienia służby stałej;
 - 2) wynikającej z ust. 1 i 2, z tym, że za dzień zwolnienia z zawodowej służby wojskowej przyjmuje się ostatni dzień okresu, na jaki zawarto kontrakt – w przypadku pełnienia służby kontraktowej.
5. Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej na podstawie art. 111 pkt 1, 6, 15 i 16 albo wskutek wypowiedzenia przez żołnierza stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, jeżeli pełnił on zawodową służbę wojskową przez okres krótszy niż dziesięć lat – przysługuje 50% kwoty odprawy, o której mowa w ust. 1 i 2.>
6. Odprawa nie przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej na podstawie art. 111 pkt 11-14.

Art. 95.

Żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, niezależnie od odprawy, o której mowa w art. 94, przysługują następujące należności pieniężne:

- 1) przez okres jednego roku po zwolnieniu ze służby wypłacane co miesiąc świadczenie pieniężne w wysokości kwoty uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami o charakterze stałym, należnego w ostatnim dniu pełnienia służby;
- 2) ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy, w tym za dodatkowy urlop wypoczynkowy, niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby oraz za lata poprzednie, nie więcej jednak niż za trzy lata;
- 3) dodatkowe uposażenie roczne za rok, w którym nastąpiło zwolnienie ze służby;
- [4) zryczałtowany ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany w roku zwolnienia ze służby przejazd na koszt wojska;]*
- 5) gratyfikacja urlopową niewykorzystaną w roku zwolnienia ze służby;
- 6) zwrot kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju - w wysokości i na zasadach określonych jak dla żołnierzy zawodowych przeniesionych do pełnienia służby w innej miejscowości.

Art. 96.

1. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, przysługuje żołnierzowi, z zastrzeżeniem ust. 2-4, który pełnił nieprzerwanie zawodową służbę wojskową przez okres co najmniej piętnastu lat. Przepis art. 94 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
2. *[Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, przysługuje również żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który pełnił zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby stałej, a nie spełnia warunku określonego w ust. 1, o ile żołnierz ten został zwolniony wskutek:]* **<Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, przysługuje również żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej pełnionej jako służba stała, który pełnił zawodową służbę wojskową przez okres krótszy niż piętnaście lat, jeżeli został zwolniony wskutek:>**
 - 1) upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ;
 - 2) orzeczenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej, w razie gdy utrata tej zdolności została spowodowana wypadkiem pozostającym w związku z pełnieniem służby lub chorobą powstałą w związku ze szczególnymi warunkami służby;
 - 3) niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej;
 - 4) niewyznaczenia na stanowisko służbowe na kolejną kadencję.
3. W razie zbiegu uprawnień do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, i świadczenia emerytalnego żołnierzowi przysługuje, według jego wyboru, tylko jedno z tych świadczeń.
4. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, nie przysługuje żołnierzowi w przypadkach, o których mowa w art. 94 ust. 5 i 6.
5. Żołnierz, który posiada uprawnienia do świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, może je pobrać jednorazowo z góry za cały należny okres.
6. *Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, wypłaca się żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej w terminach określonych w art. 81 ust. 1, a w przypadku gdy żołnierz wystąpił o wypłatę tego świadczenia, za cały należny okres jednorazowo z góry, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia zwolnienia żołnierza ze służby.]*
- <6. Świadczenie pieniężne, o którym mowa w art. 95 pkt 1, wypłaca się żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej w terminach określonych w art. 81 ust. 1, a w przypadku gdy żołnierz wystąpił o wypłatę tego świadczenia, za cały należny okres jednorazowo z góry, nie później niż w terminie trzydziestu dni od dnia złożenia wniosku w tej sprawie.>**
7. Wypłaty świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 95 pkt 1, zwrotu kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrotu kosztów przewozu urządzenia domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju dokonuje wojskowy organ emerytalny właściwy dla adresu zameldowania żołnierza.
8. Zwrotu kosztów jednorazowego przejazdu żołnierza i członków jego rodziny oraz zwrotu kosztów przewozu urządzenia domowego do obranego przez żołnierza miejsca zamieszkania w kraju dokonuje się w okresie trzech lat od dnia zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej.

9. Wypłaty należności, o których mowa w ust. 7, dokonuje się na pisemny wniosek żołnierza zawodowego, na podstawie decyzji wojskowego organu emerytalnego właściwego dla adresu zameldowania żołnierza.
10. Należności pieniężne, związane ze zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, inne niż wymienione w art. 95 pkt 1 i 6, wypłaca się na podstawie decyzji dowódcy, o którym mowa w art. 104.

Art. 102.

1. Żołnierzowi zawodowemu wyznaczonemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługuje uposażenie zasadnicze ustalone z uwzględnieniem grupy uposażenia określonej dla stanowiska służbowego, na jakie został wyznaczony do pełnienia służby poza granicami państwa.
2. Żołnierzowi zawodowemu skierowanemu do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa przysługuje uposażenie zasadnicze ustalone z uwzględnieniem grupy uposażenia według stanowiska służbowego zajmowanego przed skierowaniem.
- [3. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1 i 2, w czasie wykonywania obowiązków służbowych poza granicami państwa przysługuje należność zagraniczna oraz mogą być przyznane inne należności pieniężne, odpowiednio do warunków pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.
4. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość i szczegółowe warunki przyznawania i wypłaty należności zagranicznej oraz innych należności pieniężnych przysługujących żołnierzom zawodowym wyznaczonym albo skierowanym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju, wysokości i trybu przyznawania tych świadczeń.]
- <3. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1, w czasie zajmowania stanowiska służbowego poza granicami państwa przysługują, wypłacane w walucie polskiej lub obcej:**
 - 1) należność zagraniczna – na pokrycie zwiększonych kosztów związanych z pełnieniem obowiązków i funkcji poza granicami państwa, ustalona odpowiednio do zakresu ich pełnienia oraz kosztów utrzymania poza granicami państwa;**
 - 2) jednorazowy zasiłek adaptacyjny – w przypadku wyznaczenia na okres powodujący zmianę miejsca zamieszkania.**
4. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 2, w czasie wykonywania zadań służbowych poza granicami państwa przysługuje, wypłacana w walucie polskiej lub obcej, należność zagraniczna, ustalona odpowiednio do rangi pełnionej funkcji i zakresu wykonywanych obowiązków służbowych, warunków zagrożenia utraty zdrowia lub życia występujących w miejscu pełnienia służby poza granicami państwa, a także uciążliwości wynikających z trudnych warunków klimatycznych lub zakwaterowania.>
- <5. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1 i 2, przebywającemu w strefie działań wojennych przysługuje dodatek wojenny.**
- 6. Żołnierzowi zawodowemu, o którym mowa w ust. 1 i 2, mogą być przyznane inne należności pieniężne, odpowiednio do warunków pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa.**

7. Kwotę należności zagranicznej wynikającą z ust. 3 pkt 1 – zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie żołnierzowi zawodowemu na podstawie przepisów obowiązujących w organizacji międzynarodowej, międzynarodowej strukturze wojskowej lub w siłach zbrojnych albo w innych strukturach obronnych państw obcych. W przypadku, gdy wypłacane żołnierzowi zawodowemu środki pieniężne są wyższe od kwoty należności zagranicznej, należność ta nie przysługuje.
8. Kwotę należności zagranicznej wynikającą z ust. 4 – zmniejsza się o kwotę środków pieniężnych wypłacanych miesięcznie żołnierzowi zawodowemu na podstawie przepisów obowiązujących w organizacji międzynarodowej lub w siłach wielonarodowych. W przypadku, gdy wypłacane żołnierzowi zawodowemu środki pieniężne są wyższe od kwoty należności zagranicznej, należność ta nie przysługuje. Przy ustalaniu wysokości środków pieniężnych wypłacanych żołnierzowi zawodowemu nie uwzględnia się środków przeznaczonych na zakwaterowanie i wyżywienie.
9. Żołnierz zawodowy jest obowiązany poinformować na piśmie dowódcę jednostki wojskowej właściwego w sprawie wypłaty należności zagranicznej, o środkach pieniężnych wypłacanych mu miesięcznie przez organizację międzynarodową, międzynarodową strukturę wojskową, siły zbrojne albo inne struktury obronne państw obcych albo siły wielonarodowe.
10. Minister Obrony Narodowej, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość oraz tryb przyznawania i wypłacania należności, o których mowa w ust. 3-5, rodzaje, wysokość, a także tryb przyznawania i wypłacania innych należności pieniężnych, o których mowa w ust. 6, przysługujących żołnierzom zawodowym wyznaczonym albo skierowanym do pełnienia zawodowej służby wojskowej poza granicami państwa, z uwzględnieniem walut, w których te należności będą wypłacane. Rozporządzenie powinno uwzględniać w szczególności rodzaj i wysokość tych należności w zależności od charakteru i warunków pełnienia służby poza granicami państwa.>

[Art. 108a.

Zasady etyki oraz honoru i godności żołnierzy zawodowych określa Kodeks Honorowy Żołnierza Zawodowego Sił Zbrojnych, opracowany i przyjęty przez organy przedstawicielskie żołnierzy zawodowych.]

<Art. 108a.

Zasady etyki oraz honoru i godności żołnierzy zawodowych określa Kodeks Honorowy Żołnierza Zawodowego Wojska Polskiego, opracowany i przyjęty przez organy przedstawicielskie żołnierzy zawodowych.>

Art. 111.

Żołnierza zawodowego zwalnia się z zawodowej służby wojskowej wskutek:

[1) *zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;*]

<1) **zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;**>

2) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego;

- 3) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do służby;
- 4) odmowy przyjęcia skierowania do wojskowej komisji lekarskiej lub nieusprawiedliwionego niezgłoszenia się do tej komisji w określonym terminie i miejscu albo niepoddania się badaniom, do których został zobowiązany przez komisję lekarską;
- 5) osiągnięcia wieku sześćdziesięciu lat;
- 6) otrzymania niedostatecznej ogólnej oceny w opinii służbowej;
- 6a) otrzymania w dwóch kolejnych latach oceny niedostatecznej ze sprawdzianu sprawności fizycznej lub nieprzystąpienia w dwóch kolejnych latach do tego sprawdzianu, chyba że został zwolniony z tego sprawdzianu na podstawie art. 50a ust. 3;
- 6b) niezłożenia w nakazanym terminie oświadczenia o stanie majątkowym, po jednorazowym pisemnym upomnieniu;
- 6c) złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego;
- 7) odmowy pełnienia służby na równorzędnym lub wyższym stanowisku służbowym;
- 8) upływu czasu określonego w kontrakcie, jeżeli nie nastąpi zawarcie kolejnego kontraktu;
- 9) upływu terminu wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez:
 - a) żołnierza zawodowego,
 - b) właściwy organ;
- 10) niewyznaczenia na stanowisko służbowe w czasie pozostawania w rezerwie kadrowej;
- 11) utraty stopnia wojskowego albo degradacji;
- 12) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej;
- 13) prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych, wydalenia z zawodowej służby wojskowej lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza zawodowego;
- 14) skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności (aresztu wojskowego) bez warunkowego zawieszenia jej wykonania;
- 15) prawomocnego ukarania przez organ właściwego samorządu zawodowego karą zawieszenia lub pozbawienia prawa wykonywania zawodu (specjalności zawodowej);
- 16) nieobecności w służbie jednorazowo przez okres trzech dni roboczych, która nie została usprawiedliwiona.

<Art. 111a.

Zwolnienie żołnierza zawodowego przebywającego na urlopie macierzyńskim z zawodowej służby wojskowej, na podstawie art. 111 pkt 8, następuje z ostatnim dniem urlopu macierzyńskiego.>

Art. 114.

1. Żołnierz zawodowy może w każdym czasie wypowiedzieć stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej bez podawania przyczyny.
2. Dokonanie wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ może nastąpić, gdy jednostka wojskowa, w której żołnierz zawodowy pełni zawodową służbę wojskową, uległa rozformowaniu lub zmniejszył się jej stan etatowy w korpusie kadry zawodowej Sił Zbrojnych, w którym żołnierz pełni służbę, albo gdy uległo likwidacji stanowisko służbowe, które żołnierz zajmował, a brak jest możliwości wyznaczenia go na inne stanowisko odpowiadające jego kwalifikacjom zawodowym.
3. Wypowiedzenie stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przez właściwy organ jest decyzją.
- [4. Organem właściwym do wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 3, jest:*
 - 1) Minister Obrony Narodowej - w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1;*
 - 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr - w odniesieniu do pozostałych żołnierzy zawodowych korpusu oficerów i podoficerów zawodowych;*
 - 3) dowódca jednostki wojskowej - w odniesieniu do żołnierzy zawodowych korpusu szeregowych zawodowych.]*
- <4. Organem właściwym do wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 3, są:**
 - 1) Minister Obrony Narodowej – w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1;**
 - 2) dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr – w odniesieniu do pozostałych żołnierzy zawodowych korpusu oficerów zawodowych;**
 - 3) organy, o których mowa w art. 10 pkt 2–4 – w odniesieniu do żołnierzy zawodowych korpusów podoficerów zawodowych i szeregowych zawodowych.>**
5. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej żołnierza zawodowego wskutek dokonanego wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej następuje po upływie sześciu miesięcy od dnia złożenia wypowiedzenia przez żołnierza lub doręczenia wypowiedzenia dokonanego przez organ wojskowy, w ostatnim dniu miesiąca.
6. Okres wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej, o którym mowa w ust. 5, może być skrócony za pisemną zgodą zwalnianego żołnierza zawodowego i właściwego organu, przy czym kończyć się musi ostatniego dnia miesiąca.
- <7. Żołnierzowi zawodowemu może być doręczone wypowiedzenie stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej przed terminem rozformowania jednostki wojskowej lub zmniejszenia jej stanu etatowego albo likwidacji stanowiska służbowego, które żołnierz zajmuje, z tym że bieg terminu wypowiedzenia rozpoczyna się od dnia następującego po dniu rozformowania jednostki wojskowej lub zmniejszenia jej stanu etatowego albo likwidacji stanowiska służbowego, które żołnierz zajmował.**

8. **Żołnierzowi zawodowemu, któremu właściwy organ wypowiedział stosunek służbowy zawodowej służby wojskowej, doręcza się wypowiedzenie wraz z decyzją o przeniesieniu tego żołnierza do dyspozycji.>**

Art. 115.

[1. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 2, 4, 6-6c, 7, pkt 9 lit. a, pkt 10 i 16 oraz art. 112 ust. 1, następuje decyzją:

- 1) Ministra Obrony Narodowej - w odniesieniu do żołnierzy zawodowych, o których mowa w art. 44 ust. 1 pkt 1;*
- 2) dyrektora departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr - w odniesieniu do pozostałych żołnierzy zawodowych korpusu oficerów oraz korpusu podoficerów zawodowych;*
- 3) dowódcy jednostki wojskowej - w odniesieniu do żołnierzy zawodowych korpusu szeregowych zawodowych.*

2. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 1, 3, 5, 8, pkt 9 lit. b i pkt 11-15, następuje z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się odpowiedniego orzeczenia lub decyzji albo zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę zwolnienia żołnierza zawodowego ze służby.]

<1. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 2, 4, 6-7, pkt 9 lit. a, pkt 10 i 16 oraz art. 112 ust. 1, następuje decyzją organu wymienionego w art. 114 ust. 4.

2. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach, o których mowa w art. 111 pkt 1, 3, 5, 8, pkt 9 lit. b i pkt 11-15, następuje z mocy prawa z dniem uprawomocnienia się odpowiedniego orzeczenia lub z dniem, w którym decyzja stała się ostateczna albo z dniem zaistnienia okoliczności stanowiącej podstawę zwolnienia żołnierza zawodowego ze służby.>

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, dowódca jednostki wojskowej, w której żołnierz pełni służbę, stwierdza fakt zwolnienia żołnierza z zawodowej służby wojskowej rozkazem personalnym, wydanym do celów ewidencyjnych.

4. Zwolnienie z zawodowej służby wojskowej w przypadkach niewymienionych w ust. 2 następuje z dniem określonym w decyzji organu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 119.

[1. Żołnierz zwolniony z zawodowej służby wojskowej z powodu, o którym mowa w art. 111 pkt 3, 8, pkt 9 lit. b i pkt 10 oraz art. 112 ust. 1 pkt 3-5, ze względu na szczególny charakter wykształcenia, doświadczenia wojskowego i wiedzy specjalistycznej korzysta z pierwszeństwa w zatrudnieniu na stanowiskach związanych z obronnością kraju w administracji publicznej i urzędach organów samorządu terytorialnego.]

<1. Żołnierz zwolniony z zawodowej służby wojskowej z powodu, o którym mowa w art. 111 pkt 3, 8, pkt 9 lit. b i pkt 10 oraz art. 112 ust. 1 pkt 3-5, który pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej przez dziesięć lat, ze względu na szczególny charakter wykształcenia, doświadczenia wojskowego i wiedzy specjalistycznej, korzysta z pierwszeństwa w zatrudnieniu na stanowiskach związanych z obronnością kraju w administracji publicznej.>

- 1a. Organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego są obowiązane do współpracy z właściwymi organami wojskowymi w zakresie ewidencjonowania stanowisk związanych z obronnością kraju, w tym stanowisk dotyczących planowania i realizacji pozamilitarnych przygotowań obronnych w państwie.
- 1b. Właściwy organ wojskowy wydaje żołnierzowi, o którym mowa w ust. 1, na jego wniosek zaświadczenie stwierdzające jego predyspozycje do zajmowania stanowiska pracy określonego w ust. 1.
- <1c. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, w pierwszej kolejności przysługuje byłym żołnierzom zawodowym którzy zostali zwolnieni z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku z pełnieniem służby wojskowej poza granicami państwa, związanej z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135).>**
2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, stanowiska pracy związane z obronnością kraju w administracji publicznej. Rozporządzenie powinno uwzględniać stanowiska pracy, na których są wykonywane zadania i czynności, dla których kwalifikacje żołnierzy zwolnionych z zawodowej służby wojskowej są szczególnie przydatne.
3. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, organy wojskowe właściwe do ewidencjonowania stanowisk związanych z obronnością kraju, wydawania zaświadczeń, o których mowa w ust. 1b, tryb postępowania w tych sprawach oraz wzór zaświadczenia, z uwzględnieniem sposobu prowadzenia ewidencji wojskowej i sprawności postępowania organów wojskowych.

[Art. 120.

1. *Były żołnierz zawodowy, o którym mowa w art. 119 ust. 1, w okresie dwóch lat od zwolnienia z zawodowej służby wojskowej może korzystać z pomocy w zakresie przekwalifikowania, doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.*
- 1a. *Żołnierz zawodowy, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku z pełnieniem służby wojskowej poza granicami państwa, związanej z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz. U. Nr 162, poz. 1117 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135), korzysta z pomocy, o której mowa w ust. 1, bezterminowo.*
2. *W ramach pomocy, o której mowa w ust. 1, mogą być pokrywane koszty:*
 - 1) *przekwalifikowania zawodowego lub przyuczenia do zawodu, doradztwa zawodowego albo odbywania praktyk zawodowych;*
 - 2) *przejazdów z miejsca zamieszkania byłego żołnierza zawodowego do ośrodków szkolenia, w których następuje przekwalifikowanie zawodowe lub przyuczenie do zawodu, albo miejsca odbywania praktyk zawodowych;*

- 3) zakwaterowania w okresie szkolenia lub przyuczenia do zawodu albo odbywania praktyk zawodowych.
3. Pomocą, o której mowa w ust. 1, może być objęty również żołnierz zawodowy przeniesiony do dyspozycji, za zgodą dowódcy jednostki wojskowej, w którego dyspozycji żołnierz ten pozostaje, oraz żołnierz zawodowy w okresie wypowiedzenia stosunku służbowego zawodowej służby wojskowej dokonanego przez właściwy organ.
- 3a. Z pomocy, o której mowa w ust. 1, mogą bezterminowo korzystać również małżonek oraz dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego, który zaginął lub poniósł śmierć, w związku z wykonywaniem zadań służbowych.
4. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb korzystania przez żołnierzy zawodowych i byłych żołnierzy zawodowych, a także małżonków oraz dzieci pozostających na utrzymaniu żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli lub ponieśli śmierć, w związku z wykonywaniem zadań służbowych, z uprawnień, o których mowa w ust. 1-3a, z uwzględnieniem szczególnego traktowania tych żołnierzy, którzy nie nabyli uprawnień do świadczeń emerytalnych lub rentowych.]

<Art. 120.

- 1. Były żołnierz zawodowy, z wyjątkiem zwolnionego ze służby wojskowej z powodu, o którym mowa w art. 111 pkt 1, 12–15, w okresie dwóch lat od dnia zwolnienia z zawodowej służby wojskowej, może korzystać z pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.**
- 2. Żołnierz zawodowy, który został zwolniony z zawodowej służby wojskowej wskutek ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do pełnienia zawodowej służby wojskowej w następstwie wypadku lub choroby pozostających w związku z pełnieniem służby wojskowej poza granicami państwa, związanej z realizacją celów, o których mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa, korzysta z pomocy, o której mowa w ust. 1, bezterminowo.**
- 3. Żołnierz zawodowy, za zgodą dowódcy jednostki wojskowej, może korzystać z pomocy w zakresie:**
 - 1) doradztwa zawodowego, o ile pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej trzy lata,**
 - 2) przekwalifikowania zawodowego i pośrednictwa pracy na dwa lata przed zwolnieniem z zawodowej służby wojskowej, o ile pełnił tę służbę co najmniej cztery lata,**
 - 3) praktyk zawodowych na sześć miesięcy przed zwolnieniem, o ile pełnił zawodową służbę wojskową co najmniej dziewięć lat****– udzielanej przez właściwe organy.**
- 4. W ramach pomocy, o której mowa w ust. 1 i 3, mogą być pokrywane koszty:**
 - 1) przekwalifikowania zawodowego;**
 - 2) przejazdów z miejsca zamieszkania do ośrodka szkolenia, w którym następuje przekwalifikowanie zawodowe, lub do miejsca odbywania praktyki;**
 - 3) zakwaterowania w okresie przekwalifikowania zawodowego lub odbywania praktyki zawodowej;**

- 4) nauki w szkole ponadgimnazjalnej lub wyższej w przypadku żołnierza służby kontraktowej.
5. Pomoc w zakresie doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy realizowana jest bezpłatnie przez właściwe organy wojskowe.
6. Z pomocy, o której mowa w ust. 1, mogą korzystać bezterminowo również małżonek oraz dzieci pozostające na utrzymaniu żołnierza zawodowego, który zaginął lub poniósł śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych.
7. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, tryb korzystania przez żołnierzy zawodowych oraz byłych żołnierzy zawodowych, a także małżonków oraz dzieci pozostających na utrzymaniu żołnierzy zawodowych, którzy zaginęli lub ponieśli śmierć w związku z wykonywaniem zadań służbowych, z uprawnień, o których mowa w ust. 1–6 oraz właściwość organów w tych sprawach. Rozporządzenie powinno zapewnić równy dostęp dla osób uprawnionych do korzystania z pomocy w zakresie doradztwa zawodowego, przekwalifikowania i pośrednictwa pracy, udzielanej przez właściwe organy.>

[Art. 124.

1. Kandydaci na żołnierzy zawodowych pełnią czynną służbę wojskową jako służbę kandydacką.
2. Stosunek służbowy służby kandydackiej powstaje w drodze powołania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, po spełnieniu łącznie następujących warunków:
 - 1) wydaniu rozkazu personalnego o powołaniu do służby kandydackiej;
 - 2) podpisaniu kontraktu na pełnienie służby kandydackiej;
 - 3) stawieniu się osoby powołanej, z którą zawarto kontrakt, do pełnienia służby kandydackiej.
3. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydaje, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, komendant szkoły wojskowej.
4. Kontrakt na pełnienie służby kandydackiej z kandydatem do tej służby podpisuje komendant szkoły wojskowej.
5. Stosunek służbowy służby kandydackiej wygasa z mocy prawa, jeżeli żołnierz pełniący służbę kandydacką nie ukończy nauki w szkole wojskowej.
6. Do służby kandydackiej może być powołana osoba niekarana sędawnie, posiadająca wyłącznie obywatelstwo polskie, odpowiednią zdolność fizyczną i psychiczną do zawodowej służby wojskowej, wiek co najmniej osiemnastu lat i odpowiednie wykształcenie, po złożeniu pisemnego zobowiązania do pełnienia zawodowej służby wojskowej po ukończeniu szkoły wojskowej.
7. Osobę ubiegającą się o powołanie do służby kandydackiej kieruje się do wojskowej komisji lekarskiej w celu ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej.

Art. 124a.

1. Do służby kandydackiej może być powołana również osoba będąca:
 - 1) cywilnym studentem wojskowej uczelni akademickiej;
 - 2) studentem studiów magisterskich (równorzędnych), która odbyła przeszkolenie wojskowe w czasie studiów na podstawie ustawy, o której mowa w art. 33.

2. *Kandydat na żołnierza zawodowego będący studentem studiów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, odbywa w okresie przerw wakacyjnych szkolenie wojskowe oraz pozostaje na zaopatrzeniu logistycznym wybranej uczelni wojskowej.*
3. *Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydaje, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, w przypadku o którym mowa:*
 - 1) *w ust. 1 pkt 1 - komendant wojskowej uczelni akademickiej;*
 - 2) *w ust. 1 pkt 2 - dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr.*
4. *Kontrakt na pełnienie służby kandydackiej podpisuje z osobą, o której mowa:*
 - 1) *w ust. 1 pkt 1 - komendant wojskowej uczelni akademickiej;*
 - 2) *w ust. 1 pkt 2 - komendant uczelni wojskowej.*

Art. 125.

1. *Osoby powołane do służby kandydackiej stają się żołnierzami w czynnej służbie wojskowej z dniem stawienia się do tej służby, po podpisaniu kontraktu, o którym mowa w art. 124 ust. 4. Przepisy art. 15 i 18 stosuje się odpowiednio.*
2. *Z dniem rozpoczęcia pełnienia służby kandydackiej żołnierze pełniący służbę kandydacką otrzymują bez szczególnego nadania tytuł:*
 - 1) *podchorążego, jeżeli kształcą się na oficera zawodowego;*
 - 2) *elewa, jeżeli kształcą się na podoficera zawodowego.*

Art. 126.

1. *Kandydatów na żołnierzy zawodowych kształci się w szkołach wojskowych.*
2. *Osoby ubiegające się o przyjęcie do szkół wojskowych składają egzaminy wstępne.*
3. *Osoby, o których mowa w ust. 2, wnoszą opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych.*

Art. 127.

Szkołami wojskowymi kształcącymi kandydatów na żołnierzy zawodowych są:

- 1) *na potrzeby korpusu oficerów zawodowych - wojskowe uczelnie akademickie i uczelnie wojskowe;*
- 2) *na potrzeby korpusu podoficerów zawodowych - szkoły podoficerskie.*

<Art. 124.

1. **Kandydaci na żołnierzy zawodowych pełnią czynną służbę wojskową jako służbę kandydacką.**
2. **Do służby kandydackiej może być powołana osoba niekarana sądownie, posiadająca obywatelstwo polskie, zdolność fizyczną i psychiczną do służby wojskowej, wiek co najmniej osiemnaście lat i wykształcenie wymagane do przyjęcia do uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia.**
3. **Osobę ubiegającą się o powołanie do służby kandydackiej kieruje się do:**
 - 1) **wojskowej komisji lekarskiej w celu ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do zawodowej służby wojskowej;**
 - 2) **wojskowej pracowni psychologicznej w celu wydania orzeczenia psychologicznego w zakresie braku przeciwwskazań do pełnienia zawodowej służby wojskowej.**
4. **Stosunek służbowy służby kandydackiej powstaje w drodze powołania, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia, po spełnieniu łącznie następujących warunków:**

- 1) podpisaniu umowy, o której mowa w ust. 6;
 - 2) wydaniu rozkazu personalnego o powołaniu do służby kandydackiej;
 - 3) stawieniu się osoby powołanej do pełnienia służby kandydackiej.
5. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydają, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, odpowiednio rektor-komendant uczelni wojskowej, komendant szkoły podoficerskiej oraz komendant ośrodka szkolenia.
6. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydaje się po podpisaniu umowy z osobą ubiegającą się o przyjęcie do tej służby, określającej warunki zwrotu poniesionych kosztów na jej utrzymanie i naukę w przypadku:
- 1) zwolnienia ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4-9;
 - 2) niestawienia się do zawodowej służby wojskowej lub niepodpisania kontraktu na pełnienie służby kontraktowej;
 - 3) zwolnienia z zawodowej służby wojskowej w okresie dwa razy dłuższym od czasu trwania nauki, na podstawie art. 111 pkt 1, 4, 6-7, 9 lit. a i pkt 11-16 oraz art. 112 ust. 1 pkt 1, w wysokości proporcjonalnej do czasu służby po zakończeniu nauki.
7. Stosunek służbowy służby kandydackiej wygasa z mocy prawa z dniem skreślenia z ewidencji uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia, jeżeli żołnierz pełniący służbę kandydacką nie ukończy nauki w uczelni wojskowej, szkole podoficerskiej lub ośrodku szkolenia.

Art. 124a.

1. Do służby kandydackiej może być powołana również osoba będąca:
 - 1) cywilnym studentem uczelni wojskowej;
 - 2) studentem innej uczelni niż uczelnia wojskowa.
2. Kandydat na żołnierza zawodowego będący studentem studiów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, odbywa w okresie przerw wakacyjnych szkolenie wojskowe oraz pozostaje na zaopatrzeniu wybranej uczelni wojskowej.
3. Rozkaz personalny o powołaniu do służby kandydackiej wydaje, uwzględniając potrzeby Sił Zbrojnych, w przypadku o którym mowa:
 - 1) w ust. 1 pkt 1 – rektor-komendant uczelni wojskowej;
 - 2) w ust. 1 pkt 2 – dyrektor departamentu Ministerstwa Obrony Narodowej właściwego do spraw kadr.
4. Umowę, o której mowa w art. 124 ust. 6, z osobą wymienioną w ust. 1, podpisuje rektor-komendant uczelni wojskowej.

Art. 125.

1. Osoby powołane do służby kandydackiej stają się żołnierzami w czynnej służbie wojskowej z dniem stawienia się do tej służby.
2. Z dniem rozpoczęcia pełnienia służby kandydackiej żołnierz pełniący służbę kandydacką otrzymuje bez szczególnego nadania tytuł:
 - 1) podchorążego, jeżeli kształci się na oficera zawodowego;
 - 2) kadeta, jeżeli kształci się na podoficera zawodowego;
 - 3) elewa, jeżeli kształci się na szeregowego zawodowego.

Art. 126.

1. Osoby ubiegające się o przyjęcie do uczelni wojskowej, szkoły podoficerskiej lub ośrodka szkolenia składają egzaminy wstępne.
2. Pierwszeństwo przyjęcia do szkół podoficerskich mają szeregowi zawodowi, którzy pełnili zawodową służbę wojskową przez co najmniej pięć lat oraz posiadają bardzo dobrą ocenę w ostatniej opinii służbowej.
3. Szeregowych zawodowych, o których mowa w ust. 2, pobierających naukę w szkołach podoficerskich nie powołuje się do służby kandydackiej.
4. Osoby oraz żołnierze, o których mowa w ust. 1 i 2, wnoszą opłaty z tytułu udziału w egzaminach wstępnych.

Art. 127.

Kandydatów na żołnierzy zawodowych kształcą na potrzeby korpusu:

- 1) oficerów zawodowych – uczelnie wojskowe;
- 2) podoficerów zawodowych – szkoły podoficerskie;
- 3) szeregowych zawodowych – ośrodki szkolenia.>

[Art. 131.

Żołnierze pełniący służbę kandydacką otrzymują umundurowanie, wyekwipowanie i uzbrojenie oraz - w określonych przypadkach - wyżywienie; przepisy art. 66 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.]

[Art. 132.

Do żołnierzy pełniących służbę kandydacką stosuje się odpowiednio przepisy art. 8, art. 26, 48-51, art. 54-57, art. 59, art. 60b, art. 70 i art. 105-110.]

< Art. 132. Do żołnierzy pełniących służbę kandydacką stosuje się odpowiednio przepisy art. 8, art. 18, art. 26, art. 48–51, art. 54–57, art. 59, art. 60b, art. 66, art. 70 i art. 105–110.>

Art. 134.

1. Żołnierza pełniącego służbę kandydacką zwalnia się ze służby kandydackiej wskutek:
[1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego lub nabycia obywatelstwa innego państwa;]
<1) zrzeczenia się obywatelstwa polskiego;>
 - 2) wybrania na posła, w tym do Parlamentu Europejskiego, senatora, na kierownicze stanowisko państwowe obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów wykonawczych samorządu terytorialnego;
 - 3) ustalenia przez wojskową komisję lekarską niezdolności do zawodowej służby wojskowej;
 - 4) niespełnienia wymogów określonych w regulaminie studiów lub nauki;
 - 5) utraty stopnia wojskowego albo degradacji;
 - 6) prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego;
 - 7) prawomocnego orzeczenia środków karnych pozbawienia praw publicznych lub zakazu wykonywania zawodu żołnierza;

- 8) skazania prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności lub aresztu wojskowego, w tym również z warunkowym zawieszeniem jej wykonania;
 - 8a) skazania prawomocnym wyrokiem na karę ograniczenia wolności;
 - 9) wniosku żołnierza.
 2. Żołnierzowi pełniącemu służbę kandydacką - kobiecie, w razie zajścia w ciążę, na okres ciąży i połogu udziela się urlopu bezpłatnego w wymiarze nie dłuższym niż dwanaście miesięcy.
 3. W przypadku niepodjęcia służby kandydackiej po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2, oraz w przypadku ponownego zajścia w ciążę żołnierza pełniącego służbę kandydacką - kobietę zwalnia się ze służby kandydackiej.
- [4. Zwolnienie ze służby kandydackiej następuje decyzją komendanta szkoły wojskowej.]*
- <4. Zwolnienie ze służby kandydackiej następuje odpowiednio decyzją rektora-komendanta uczelni wojskowej, komendanta szkoły podoficerskiej lub komendanta ośrodka szkolenia.>**
5. W razie zwolnienia ze służby kandydackiej okres tej służby zalicza się żołnierzowi do czasu trwania zasadniczej służby wojskowej, określonej w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.

<Art. 134a.

W przypadku zwolnienia żołnierza ze służby kandydackiej na podstawie art. 134 ust. 1 pkt 4 i 9 zwalnia się go z obowiązku zwrotu kosztów, o których mowa w art. 124 ust. 6, w przypadku pełnienia czynnej służby wojskowej na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej.>

[Art. 137.

1. *Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:*
 - 1) *szczegółowe warunki i tryb powoływania do służby kandydackiej;*
 - 2) *szczegółowe warunki i tryb przyjmowania do szkół wojskowych;*
 - 3) *wysokość opłat z tytułu egzaminów wstępnych dla osób ubiegających się o przyjęcie do szkół wojskowych oraz szczegółowy tryb ich pobierania;*
 - 4) *warunki i tryb mianowania na stopnie wojskowe żołnierzy pełniących służbę kandydacką;*
 - 5) *(uchylony);*
 - 6) *przebieg służby kandydackiej, warunki i tryb opiniowania żołnierzy pełniących służbę kandydacką, ich uprawnienia inne niż określone w ustawie oraz tryb postępowania związany ze zwalnianiem ze służby kandydackiej.*
2. *Rozporządzenie powinno w szczególności:*
 - 1) *ustalić, że nabór do służby kandydackiej jest otwarty i konkurencyjny;*
 - 2) *określić tryb ubiegania się o przyjęcie do szkół wojskowych, dokumenty wymagane przy ubieganiu się o przyjęcie do tych szkół oraz zakres i terminy składania egzaminów wstępnych;*
 - 3) *określić, aby opłaty z tytułu egzaminów były porównywalne do opłat ponoszonych przy ubieganiu się do innych szkół publicznych;*

- 4) określić, aby warunki mianowania uwzględniały poszczególne okresy nauki, opinie oraz wyniki uzyskiwane w nauce przez żołnierzy pełniących służbę kandydacką;
- 5) (uchylony);
- 6) określić przebieg i czas trwania nauki, z uwzględnieniem praktyk zawodowych i przerw wakacyjnych oraz urlopów z różnych tytułów.]

<Art. 137.

1. Minister Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb powoływania do służby kandydackiej;
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyjmowania do uczelni wojskowych, szkół podoficerskich i ośrodków szkolenia;
- 3) wysokość opłat z tytułu egzaminów wstępnych dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia do uczelni wojskowych i szkół podoficerskich oraz szczegółowy tryb ich pobierania;
- 4) warunki i tryb mianowania na stopnie wojskowe żołnierzy pełniących służbę kandydacką;
- 5) przebieg służby kandydackiej, warunki i tryb opiniowania żołnierzy pełniących służbę kandydacką, ich uprawnienia inne niż określone w ustawie oraz tryb postępowania związany ze zwalnianiem ze służby kandydackiej.

2. Rozporządzenie powinno w szczególności:

- 1) zapewniać sprawność procesu powoływania do służby kandydackiej i ustalenie w jego toku przydatności do tej służby;
- 2) określić tryb ubiegania się o przyjęcie do uczelni wojskowych, szkół podoficerskich i ośrodków szkolenia, dokumenty wymagane przy ubieganiu się o przyjęcie do tych uczelni, szkół i ośrodków oraz zakres i terminy składania egzaminów wstępnych;
- 3) określić, aby opłaty z tytułu egzaminów były porównywalne do opłat ponoszonych przy ubieganiu się do innych szkół publicznych;
- 4) określić, aby warunki mianowania uwzględniały poszczególne okresy nauki, opinie oraz wyniki uzyskiwane w nauce przez żołnierzy pełniących służbę kandydacką;
- 5) określić przebieg i czas trwania nauki, z uwzględnieniem praktyk zawodowych i przerw wakacyjnych oraz urlopów z różnych tytułów.>

Art. 176.

[1. Żołnierz zawodowy będący oficerem - w terminie do dnia 31 grudnia 2007 r., a będący podoficerem - w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r. może być:

- 1) wyznaczony na stanowisko służbowe o stopniu etatowym odpowiadającym posiadanemu przez niego stopniowi wojskowemu;*
- 2) wyznaczony na inne stanowisko służbowe o stopniu etatowym równym lub wyższym od zajmowanego dotychczas stanowiska służbowego;*
- 3) z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych podoficer zawodowy wyznaczony za jego pisemną zgodą, na stanowisko służbowe zaszeregowany do niższego stopnia etatowego niż posiadany przez niego stopień wojskowy.]*

<1. Żołnierz zawodowy będący podoficerem zawodowym albo szeregowym zawodowym posiadający wyższy stopień wojskowy od stopnia etatowego zajmowanego stanowiska służbowego w terminie do dnia 31 grudnia 2015 r. może być:

- 1) wyznaczony na stanowisko służbowe o stopniu etatowym odpowiadającym posiadanemu przez niego stopniowi wojskowemu;**
 - 2) wyznaczony na inne stanowisko służbowe o stopniu etatowym równym lub wyższym od zajmowanego dotychczas stanowiska służbowego;**
 - 3) z uwagi na potrzeby Sił Zbrojnych wyznaczony za jego pisemną zgodą, na stanowisko służbowe zaszeregowane do niższego stopnia etatowego niż posiadany przez niego stopień wojskowy.>**
- 2. Po upływie okresów wymienionych w ust. 1 żołnierz zawodowy może nadal pełnić zawodową służbę wojskową na dotychczas zajmowanym stanowisku służbowym, po wyrażeniu na piśmie zgody na pełnienie służby na stanowisku służbowym zaszeregowanym do niższego niż posiadany przez tego żołnierza stopień wojskowy.**
- <3. Do żołnierzy zawodowych, o których mowa w ust. 1, nie ma zastosowania przepis art. 41 ust. 2.>**

USTAWA z dnia 10 grudnia 1993 r. O ZAOPATRZENIU EMERYTALNYM ŻOŁNIERZY ZAWODOWYCH ORAZ ICH RODZIN (Dz. U. z 2004 r. Nr 8, poz. 66, z późn. zm.)

[Art. 12.

Emerytura wojskowa przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który w dniu zwolnienia z tej służby posiada 15 lat służby wojskowej w Wojsku Polskim, z wyjątkiem żołnierza, który ma ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby wojskowej w Wojsku Polskim i okresów równorzędnych z tą służbą.]

<Art. 12.

Emerytura wojskowa przysługuje żołnierzowi zwolnionemu z zawodowej służby wojskowej, który w dniu zwolnienia z tej służby posiada 15 lat służby wojskowej w Wojsku Polskim, z zastrzeżeniem art. 12a, z wyjątkiem żołnierza, który ma ustalone prawo do emerytury określonej w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obliczonej z uwzględnieniem okresów służby wojskowej w Wojsku Polskim i okresów równorzędnych z tą służbą.>

<Art. 12a.

Do okresów służby wojskowej, od których uzależnione jest nabycie prawa do emerytury, zalicza się okres urlopu wychowawczego w wymiarze łącznym nie większym niż 3 lata.>

Art. 15.

1. *[Emerytura dla żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta o:]*
< Emerytura dla żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta, z zastrzeżeniem 1a, o:>
 - 1) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok tej służby;
 - 2) 2,6 % podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak niż za trzy lata tych okresów;
 - 3) 1,3 % podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o których mowa w pkt 2;
 - 4) 0,7 % podstawy wymiaru - za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę.
- <1a. Emerytura dla żołnierza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta za każdy dalszy rok tej służby w trakcie urlopu wychowawczego o:**
 - 1) 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok urlopu wychowawczego, nie więcej jednak niż łącznie 3 lata,
 - 2) 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok urlopu wychowawczego powyżej 3 lat.>
2. Emeryturę podwyższa się o:
 - 1) 2 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:
 - a) w składzie personelu latającego na samolotach naddźwiękowych,
 - b) w składzie załóg okrętów podwodnych,
 - c) w charakterze nurków i pływonurków,
 - d) w zwalczaniu fizycznym terroryzmu;
 - 2) 1 % podstawy wymiaru za każdy rok służby pełnionej bezpośrednio:
 - a) w składzie personelu latającego na pozostałych samolotach i śmigłowcach,
 - b) w składzie załóg nawodnych wojskowych jednostek pływających,
 - c) w charakterze skoczków spadochronowych i saperów,
 - d) w służbie wywiadowczej za granicą,
 - e) w oddziałach specjalnych.
3. Emeryturę podwyższa się o 0,5 % podstawy wymiaru za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia służby na froncie w czasie wojny lub w strefie działań wojennych.
- 3a. Jeżeli w wysłudze emerytalnej są uwzględniane okresy służby, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2, emeryturę podwyższa się na zasadach przewidzianych w przepisach o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.
4. Emeryturę podwyższa się o 15 % podstawy wymiaru emerytowi, którego inwalidztwo pozostaje w związku ze służbą.
5. Przy ustalaniu prawa do emerytury i obliczaniu jej wysokości okresy, o których mowa w ust. 1 i 2, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

5a. Przepisy art. 14 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki podwyższania emerytury, o których mowa w ust. 2 i 3.

[Art. 15a.

Emerytura dla żołnierza, który został powołany do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., wynosi 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta według zasad określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-5.]

<Art. 15a.

Emerytura dla żołnierza, który został powołany do zawodowej służby wojskowej po raz pierwszy po dniu 1 stycznia 1999 r., wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby wojskowej i wzrasta według zasad określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1 i ust. 1a-5.>

USTAWA z dnia 17 grudnia 1998 r. O ZASADACH UŻYCIA LUB POBYTU SIŁ ZBROJNYCH RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ POZA GRANICAMI PAŃSTWA (Dz. U. Nr 162, poz. 1117 oraz z 2004 r. Nr 210, poz. 2135)

Art. 9.

1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe zasady zatrudniania w jednostkach wojskowych pracowników, o których mowa w art. 6 ust. 2, z uwzględnieniem postanowień zawartych w przepisach prawa pracy oraz specyfiki związanej z wykonywaniem pracy w jednostce wojskowej poza granicami państwa,
- 2) szczegółowe uprawnienia i obowiązki żołnierzy niezawodowych pełniących służbę poza granicami państwa, z uwzględnieniem zasad związanych z wykonywaniem powszechnego obowiązku obrony,
- 3) szczegółowe zasady i tryb finansowania przygotowania i działania jednostek wojskowych, z uwzględnieniem przepisów o finansach publicznych,
- 4) uposażenie oraz inne należności pieniężne i świadczenia otrzymywane przez żołnierzy wyznaczonych do pełnienia służby poza granicami państwa, wynagrodzenie i inne należności pieniężne oraz świadczenia otrzymywane przez pracowników wojska zatrudnionych w jednostkach wojskowych, z uwzględnieniem w szczególności prawa do świadczeń odszkodowawczych, wynikających z odrębnych ustaw, dodatków zagranicznego i wojennego w zależności od celu użycia tych jednostek poza granicami państwa, oraz do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych, zaopatrzenia w leki i artykuły sanitarne, a także bezpłatnego przewozu z kraju i z powrotem w związku z rozpoczęciem i zakończeniem misji oraz w przypadkach losowych,

- 5) warunki otrzymywania świadczeń opieki zdrowotnej, o których mowa w art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135), oraz sposób i tryb finansowania ponoszonych kosztów, uwzględniając zasady wydatkowania środków publicznych.
2. Rada Ministrów zapewni środki finansowe na użycie lub pobyt jednostek wojskowych poza granicami państwa w przypadkach określonych w art. 2, jeżeli środki na ten cel nie zostały uwzględnione w budżecie Ministerstwa Obrony Narodowej albo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- <3. Minister właściwy do spraw zagranicznych, w drodze obwieszczenia, ogłasza strefy działań wojennych oraz dzień rozpoczęcia i zakończenia w nich działań wojennych.>**